

DARBININKAS

Vol. LXXXII, Nr. 12

Kovas - March 21, 1997 Penktadienis-Friday Postage paid at Brooklyn, N.Y.

PERIODICALS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

Remdamasi agentūra

BNS, agentūra DPA praneša, kad Baltarusijos užsienio reikalų ministras Ivanas Antonovičius, kovo 10 d. susitikęs su Lietuvos užsienio reikalų ministru Algirdu Saudargu, žadėjo, kad Baltarusija skirs 750,000 JAV dolerių bendrai sienai su Lietuva nužymėti bei pasirašys Vienos konvenciją dėl civilinės atsakomybės branduolinių incidentų atveju. Saudargas spaudai sakė, kad jis yra patenkintas Antonovičiaus pažadais iki kovo pabaigos pradėti derybas dėl reamisijs sutarties. Pabėgėliai nuolat pereina Baltarusijos-Lietuvos sieną, tačiau Baltarusija iki šiol nesutiko pradėti derybų dėl reamisijs sutarties. Ministras neapartinėjo nesutarimų užsienio politikos klausimais. Baltarusija tvirtai priešinosi Vakarų aljanso plėtimuisi, kai tuo tarpu Lietuva narystę NATO ir ES laiko savo svarbiausiu tikslu.

Investicijų bendrovės (Investment house) Williams de Broe Baltijos skyriaus vadovas Petri Karjalainen agentūrai Reuter sakė, jog Lietuva pranoksta savo kaimynams Latvija ir Estija pagal investicijų potencialą. Jis teigė, kad didžiausia Baltijos valstybė Lietuva turi ir didžiausią pramoninę bazę. Kaip teigė Karjalainen, Baltijos valstybės vystosi nevienodai - Estija ir Latvija infrastruktūros ir įstatyminių gairių užsienio investicijoms srityje daugiau pažengusios į priekį. Karjalaineno teigimu, juos domina Lietuvos transportas, telekomas, smulkios gamybinės kompanijos, tačiau pirmenybę jie teikia bankininkystės sektoriui ir pramonės gamybai. Didžiausia problema Lietuvoje, jo manymu, yra ta, kad kompanijos neturi pinigų. Williams de Broe yra aktyvi visose Baltijos šalių fondų biržose. Praeitais metais ši kompanija įsigijo dalį kapitalo Estijos vaistų kompanijoje Tallinn Pharmaceutical, o sausio mėn. 14% kapitalo Rokiškio sūrių gamykloje, kuri yra pirmaujanti sūrių gamintoja Baltijos šalyse bei Rusijoje. Karjalainen teigė, jog Lietuvos akcijų rinką reiktų šiek tiek pakoreguoti. Karjalainen pastebėjo, kad vienu metu Lietuva buvo antra po Nyderlandų pagal pieno produktų gamybą.

Ministras Pirmininkas Gediminas Vagnorius Vidaus reikalų viceministras paskyrė JAV lietuvių atsargos pulkininką Romą Kilikauską. 60 metų R. Kilikauskas yra baigęs JAV Jungtinių pajėgų bendrojo štabo, Oro pajėgų vyriausiąją, Oro pajėgų štabo ir valdymo bei kariuomenės žvalgybos akademijas. Nuo 1954-ųjų jis beveik 4 dešimtmečius tarnavo JAV aviacijos žvalgyboje. Grįžęs į Lietuvą, 1992-1994 metais jis dirbo JAV ambasadoje konsultantu. Kitas Vidaus reikalų ministerijos viceministras - teisininkas Julius Adomaitis - buvo paskirtas praėjusių metų gruodžio 30 dieną.

Lietuvoje daugėja mokslieivių bei studentų. Šių mokslo metų pradžioje Lietuvos bendrojo lavinimo, profesinės, aukštesniašios ir aukštosios mokyklas lankė per 688 tūkstančius vaikų bei jaunuolių.

IGNALINOS AE SAUGUMUI REIKIA DAR 400 MLN. LITŲ, TEIGIA EKSPERTAI

Vilnius, vasario 24 d. (BNS). Lietuvos energetikos instituto direktorius akademikas Jurgis Vilemas pareiškė, jog ne tik atominė elektrinė, tačiau ir bet kuris kitas objektas "su tokia vadyba", kaip Ignalinos atominėje jėgainėje, Vakaruose būtų nedelsiant uždarytas.

IAE saugumo taryba, kurios narys yra J. Vilemas, pustrėčių metų rengė jėgainės saugumo įvertinimą. Jos rekomendacijos netrukus bus pateiktos vyriausybei, praneša dienraštis "Lietuvos rytas".

Kai kurios rekomendacijos turi būti įgyvendintos dar šią vasarą, atliekant planinius elektrinės remonto darbus. Priešingu atveju toliau eksploatuoti elektrinės nepatariama.

IAE saugumo įvertinimas atliktas už Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko pinigų. Dotacijų sutartį su ERPB Lietuvos

vyriausybė pasirašė dar 1994 metais. Pagal ją elektrinės saugumo priemonėms finansuoti buvo neatlygintinai skirta 34 mln. ekių (170 mln. litų). Iš jų saugumo analizei skirta 8 mln. ekių (40 mln. litų).

Pagal šią sutartį sudaryta tarptautinė branduolinės saugos grupė - IAE saugumo taryba. Penki jos nariai yra iš Vakarų, po vieną iš Rusijos ir Lietuvos.

Pasak J. Vilemo, visų rekomendacijų įgyvendinimas kainuos maždaug 400-480 mln. litų.

Šią vasarą į jėgainės saugumą planuojama investuoti 40 mln. litų. Dalį lėšų šiam darbui skirs Švedijos branduolinės energetikos saugos agentūra "Swedish International Project".

Taryba nurodė šešias rekomendacijas, kurias būtina įgyvendinti jau šią vasarą. Svarbiausia jų - elektrinė turi įdiegti tinkamą valdymo struktūrą, galinčią garan-

tuoti saugą jos eksploatavimą, efektyvų būtinų saugumo priemonių taikymą.

Būtina decentralizuoti IAE valdymą, nes sudėtingu ir pavojingu sistemų neturi valdyti vienas žmogus, kaip yra dabar.

Taryba taip pat rekomenduoja iki galo parengti avarijų lokalizavimo sistemos dokumentus, atlikti gaisro pavojaus analizę, baigti rengti avarinių situacijų valdymo programą.

Be to, rekomenduojama per trejus metus įrengti papildomą apsaugos sistemą, kainuosiančią 200 mln. litų. Ji apsaugotų nuo neprognozuojamų padarinių avarijos atveju, jei nesuveiktų dabartinė apsaugos sistema.

J. Vilemas mano, jog ekspertų patarimai bus įvykdyti, nors iš pradžių elektrinės vadovai juos įvertino neigiamai. BNS

Šalčininkuose. Seimo rinkimuose Lietuvos lenkų rinkimų akcija gavo 2.9% rinkėjų balsų, Lietuvos tautinių mažumų aljansas - 2.7%, Lietuvos rusų sąjunga - 1.65%. Vilniuje šios organizacijos gavo atitinkamai 7.2%, 10.2%, 4.2% rinkėjų balsų. Nėšeniai atsiradusi politinė organizacija - Lietuvos tautinių mažumų aljansas - turi įkūręs skyrius Vilniuje, Klaipėdoje, Visaginė, Šalčininkuose. Dabar aljansui priklauso 980 narių. LA

KALTINIMAI RYŠIAIS SU MAFIJA

Lietuvos lenkų rinkimų akcijos pirmininkas Janas Senkevičius pareiškė, kad jo vadovaujama organizacija nesudarys koalicijos su politinėmis organizacijomis, kurios turi ryšių su tarptautine mafija. Tai Janas Senkevičius pareiškė, po trijų politinių grupių - Lietuvos lenkų rinkimų akcijos, Lietuvos rusų sąjungos ir Lietuvos tautinių mažumų aljanso - susitikimo. Pasak Jano Senkevičiaus, Lietuvoje yra dvi didelės tautinės mažumos - rusų

ir lenkų. Joms atstovauja Lietuvos lenkų rinkimų akcija ir Lietuvos rusų sąjunga. Pasak Senkevičiaus, Lietuvos tautinių mažumų aljanso vadovai pareiškė, kad jie sudarys koaliciją ir kartu dalyvaus artėjančiuose savivaldybių rinkimuose. Koalicijos dalyvės ruošiasi kelti kandidatus Vilniuje, Klaipėdoje, Visaginė ir

LIETUVOS VYRIAUSYBĖ 3 MILIJONAIŠ LITŲ VĖL PARĖMĖ TRADICINĖS RELIGINĖS BENDRUOMENĖS

Vyriausybė devynioms tradicinių Lietuvoje religinių bendrijų vadovybėms paskirstė 3 mln. litų.

1994 metais Seimas priėmė nutarimą neberemti religinių bendruomenių, ir dabar lėšų skyrimas atnaujintas.

Vyriausybės patarėjas religijos klausimais Petras Plumpa BNS korespondentui pasakė, kad lėšos skirstomos proporcingai pagal bendrijų narių skaičių, kurį pateikia Statistikos departamentas. 2,730 tūkst. litų gaus Lietuvos vyskupų konferencija, nes katalikai sudaro 91% gyventojų.

Apie 5% gyventojų priklauso stačiatikių bendrijai, kuriai skirta 150 tūkst. litų. Sentikiai gaus 30 tūkst. litų, evangelikai liuteronai - 26 tūkst., evangelikai reformatai - 20 tūkst. litų.

Po 12 tūkst. litų skirta graikų apeigų katalikų, Vilniaus musulmonų sunitų bei žydų bendruomenėms. Karaimų bendrijai, kuriai priklauso 250 žmonių, skirta 8 tūkst. litų.

P. Plumpa sako, jog lėšos skiriamos, norint "sumažinti naujų religinių sektų įtaką bei sustiprinti tradicinių tikėjimų padėtį". BNS

Verbų sekmadienis.

V. Kapočiaus nuotr.

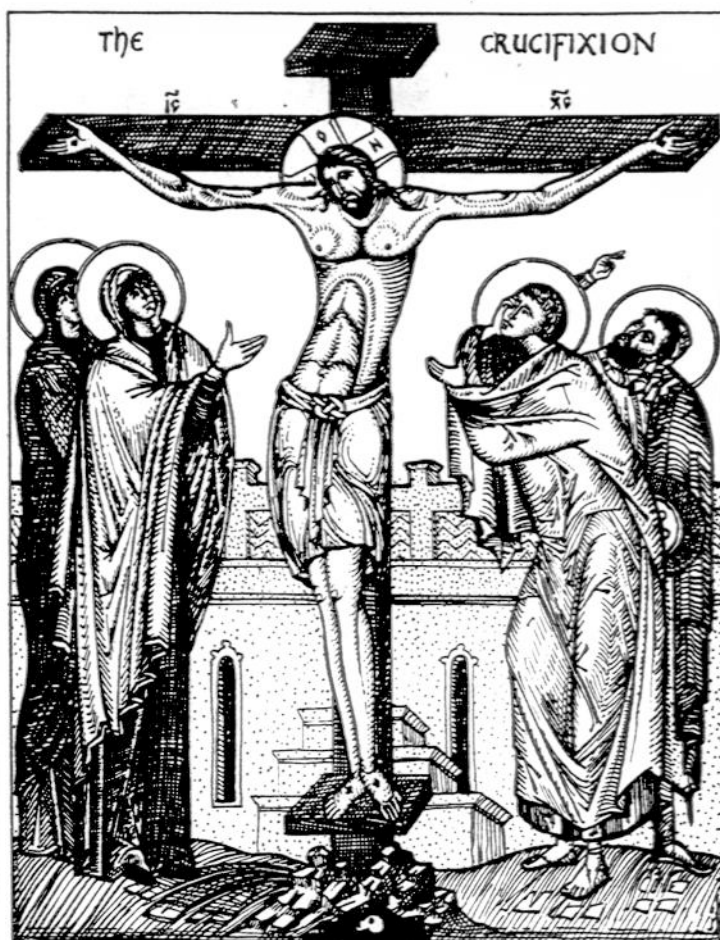
E. ZINGERIS ATSIKALO LIETUVOS ŽYDŲ BENDRUOMENĖS GARBĖS PIRMININKO VARDŲ

Vilnius, vasario 23 d. (BNS). "Deja, turiu atsisakyti pasaulietinės Lietuvos žydų bendruomenės garbės pirmininko vardo ir nuo šiol nesu jokios visuomeninės organizacijos narys. Esu

išrinktas Lietuvos Seimo žmogaus ir piliečių teisių bei tautinių mažumų komiteto pirmininku ir tai įpareigoja mane rūpintis visomis tautinėmis mažumomis", sakoma išplatintame

Lietuvos Seimo nario Emanuelio Zingerio pareiškime.

Tačiau parlamentaras žada testuoti savo išpareigojimą, atkuriant Vilniuje pajėgią judaikos akademiją (mukelta į 7 psl.)

"Kristaus kančia".

Brolio Aidan grafika

INFORMACINIS PRANEŠIMAS

1997 m. kovo 10 d. Lietuvos Seime įvyko pirmasis naujos sudėties Lietuvos Respublikos Seimo ir Amerikos Lietuvių Bendruomenės atstovų komisijos posėdis.

1997 m. vasario 20 d. priėmus nutarimą "Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Amerikos lietuvių bendruomenės atstovų komisijos nuostatų pakeitimo" nustatyta, kad komisijoje bus 5 Seimo atstovai: Jurgis Razma - Tėvynės Sąjunga (Lietuvos konservatoriai), Feliksas Palubinskas - Krik-

ščionių demokratų partija, Romualdas Ozolas - Centro sąjunga, Česlovas Juršėnas - Lietuvos demokratine darbo partija, Aloyzas Sakalas - Socialdemokratų partija. Komisijos posėdyje dalyvavo 5 atstovai iš Amerikos Lietuvių Bendruomenės: Regina Narušienė, Juozas Ardys, Vytautas Mačiūnas, Donatas Skučas, Liuda Rūgienienė.

Posėdžio metu aptarti abiem pusėms aktualūs klausimai, tolesnio bendradarbiavimo bei draugiškų santykių perspektyvos.

JAV KONSERVATORIAI ŽAVISI ESTIJOS EKONOMIKA

Įsivaizduokite šalį, kurioje visi moka vienodus mokesčius ir kurios valiuta susieta su visuotiniu pripažintu standartu, bet kurioje nėra maitų ir kurios vyriausybė išvengia deficitų. Įsivaizduokite, kad ji turi gražią istorinę sostinę, mylias švartų pliažų ir modernių pramoninių metodų nesugadintą žemės ūkį. Jei tokia šalis taip pat būtų solidi demokratija ir kandidatė į Europos Sąjungą, ar jūs nesusigundytumėte investuoti į jos dinamišką fondų biržą?

Tokią serenačą Estijai vasario 24 d. iš Talino New Yorko savaitraštyje "National Review" sudainavo jo korespondentas Radek Sikorski. Ji ypač sužavėjo Estijos mokesčių sistema, kurią jis vadina "aštuntuoju pasaulio stebuklu". Kūomi ji "stebuklinga"? Estams mokesčių surinkimas kainuoja apie vieną nuošimtį surinktų lėšų; JAV-ijose tokios išlaidos praryja apie ketvirtadalį pajamų. Šią sistemą išrado patys estai. Kaip korespon-

dentui paaiškino mokesčių įstaigos vadovai: "Mes paveldėjome tą absurdišką sovietinę sistemą, kur žmonės praleisdavo ištisas savaites pildydami blankus. Todėl mes ją pakeitėme parankesne".

Sikorski negaili komplimentų visai Estijos finansinei politikai, kuri esanti tobulai paprasta. Estų centrinis bankas turi vieną "Deutschemarke" parenti kiekvienas jo išleistas 8 kronas. Banknotų negalima saugaliai spausdinti. Vyriausybė nesiskolina pinigų ir todėl nespausdina paskolos laktų. Vyriausybės išlaidos apie dešimčia nuošimčių mažesnės už Europos vidurkį. Bedarbiams mokama pašalpa palyginti žema. 1993 m. infliacija Estijoje buvo pakilusi iki 89% - šimet ji tepasieksianti 13%.

Straipsnio autorius pripažįsta, kad ne viskas Estijos ūkyje tobulas. Socialistai tebevadovauja Talino savivaldybei, miestas tebėra pilkas ir apleistas. Dar sovietų (mukelta į 8 psl.)

Velykų džiaugsmo ir paguodos visiems lietuviams!

T. PLACIDAS BARIUS, OFM
Pranciškonų Provincijolas

KRISTAUŠ PRISIŠKĖLIMO ŠVENTĖJE

mieliems mūsų skaitytojams, bendradarbiams
ir dosniems mūsų rėmėjams linkime skaidraus
Velykų džiaugsmo ir geriausios kloties.

DARBININKO redakcija ir administracija

SUSIPAŽINKIME: EUROPOS SKAUTAI

Jūratė Kubiliūtė

Kretingos Euroskautų draugininkė

Kartą eidama Kretingoje gatvę pabandžiau atlikti eksperimentą - paklausinėti žmonių, ką jie žino apie jaunimėlį, kuris save vadiną skautais. Ir ką gi, rezultatai buvo tokie, kokių ir galėjai tikėtis - beveik niekas iš atsitiktinai sutiktų žmonių negalėjo normaliai paaiškinti, kas yra skautai ir ką jie veikia, nors beveik visi žinojo, kad tai yra jaunimo organizacija, turinti savo uniformą, kuri veikė dar prieškarinėje Nepriklausomoje Lietuvoje. Jaunesniems skautai asociavosi su tarybiniais pionieriais ir žmonėmis, kurie mėgsta sėdėti miškuose prie laužo, vyresnieji juos siejo su patriotizmu, politika. Daugiausiai žinojo tie, kurie tiesiogiai yra susidūrę - moksleiviai ir studentai. Taigi, po pokalbių su žmonėmis pagalvojau, kad reikėtų papasakoti, kas iš tikrųjų yra tie skautai, juolab kad tai didžiulė pasaulinė organizacija, kurios dalelė yra ir mūsų mieste - Kretingoje.

Skautų iškūrejas yra 1857 m. vasario 22 dieną Anglijoje gimęs Robert Stevenson Baden Powell, kurį viso pasaulio skautai vadiną B. P. (tarti Bi Pi). Jo tėvas - Oxfordo Universiteto profesorius, parašęs nemažai filosofijos ir teologijos veikalų, anglikonų Bažnyčios dvasininkas. Motina - kilmingų tėvų dukra, atsidavusi šeimai, vaikų auklėjimui, be kita ko rūpinosi ir labdaringa veikla - ligonių slaugymu, moterų švietimu. Buvo tapytoja, mylėjo gamtą. Roberto tėvas mirė, kai jam buvo tik 3 metukai, todėl gyvenimas 7 vaikų šeimoje nebuvo lengvas. Anksti iš vyresniojo brolio, kuris dirbo jūroje, išmoko valdyti laivą, stovyklauti, virti, be atsilabinėjimų vykdyti vyresniųjų įsakymus, orientuotis gamtoje. Baigęs mokyklą, istojė į anglų armiją. Dėl gerų pasiekimų, jos dar nebaigęs, išvyko į Indiją jaunesniojo leitenantu. Armijoje pagarsėjo kaip didelis šmaikštuolis. Vėliau dirbo Afrikoje, Maltoje, kaip žvalgybos karininkas, dalyvavo tarp anglų ir olandų kolonistų kilusiame Būrų kare, kuriame sutiko daug jaunuolių, perdavinėjusių pranešimus, reguliavusių eismą. Šiame kare Baden Powell ir suvokė, kad jaunuoliai yra ištroškę žygių ir kad vyrai puikiai gali pasitarnauti jų ugdyme. Po laimėto karo B. P. buvo paskelbtas anglų tautos didvyriu. Grįžęs į Angliją, matė daug jaunų žmonių ir vaikų, tuščiai gatvėse leidžiančių laiką. Turėdamas didelę patirtį ir sumanumą, jis sukūrė naują gyvenimo būdą vaikams ir jaunimui. Karalius pritarė jo planams. Taip 1907 m. rugpjūčio mėn. įvyko pirmoji stovykla. Vaikams patiko naujas gyvenimo būdas. Visame pasaulyje - Čilėje, Prancūzijoje, Danijoje pradėjo kurtis skautų būriai, iš

pradžių berniukų skautų - "žvalgų", po to ir mergaičių skautų - "vedlių".

1924 m. Tarptautinėje skautų konferencijoje Kopenhagoje buvo paskelbta, kad skautų sąjūdis yra tautinio, tarptautinio ir universalaus pobūdžio. Jo tikslas - kiekvienoje tautoje ir visame pasaulyje išugdyti fiziškai, moraliskai ir dvasiškai tvirtą jaunomenę. B. P. prieš rašydamas skautų įstatus, išstudijavo visos epochos auklėjamąją literatūrą, ypač atkreipdamas dėmesį į riterių gadyne. Jis stengėsi apimti ir duoti skautybei visa tai kas visais laikais kėlė ir kelia žmogaus dvasią į kilnius dalykus. Skautų auklėjimo sistema apima visapusišką asmenybės ugdymą - kūną ir dvasią. Per gamtą, žaidimus, religiją auginamas doras, pilietiškai susipratęs žmogus. Skautybės pagrindas - krikščionybė, per kurią yra ugdoma tarnystės artimui dvasia. Skautiškas gyvenimas prasideda nuo 8 metų. 8-12 m. vaikai yra vadinami vilkiukais, kurie sudaro Gaują. Per žaidimus ir praktiką, vadovaujami Akelos, jie bando pažinti save ir juos supantį pasaulį, atrasti savo gabumus ir juos vystyti. 12 metų sulaukęs vaikas, jei apsisprendžia toliau likti skautų šeimoje, yra ruošiamas įžodžiui - pasižadėjimui gyventi tam tikrais principais ir vertybėmis. Euroskautai įžodžio dieną pasižada: "Savo garbę iš Dievo malonės aš pasižadu: tarnauti Dievui, Bažnyčiai, Tėvynei, Europai. Padėti artimui visose aplinkybėse ir laikytis skautų įstatų". Skautų įstatus sudaro 10 punktų, kurie yra skauto gyvenimo pagrindas.

Skautų įstatai:

1. Skautas yra garbingas ir juo galima pasitikėti.
2. Skautas ištikimas tėvynei, savo tėvams ir viršininkams.
3. Skautas pasiruošęs tarnauti savo artimui.
4. Skautas yra draugas ir brolis kitam skautui.
5. Skautas mandagus ir riteriškas.

Skautų priesaika.

Estijos ministras pirmininkas pranešė apie vyriausybės atsistatydinimą

Estijos ministras Tiitas Vahis vasario 26 d. pranešė parlamente apie savo ir vyriausybės atsistatydinimą ir pareiškė viltį, kad naujoji vyriausybė laikysis ankstesnio kuro.

Tiitas Vahis, kuris įteikė prezidentui atsistatydinimo prašymą vasario 25 d., tęs savo darbą kaip parlamento narys.

"Atsistatydinau, kad sudaryčiau galimybę tęsti dabartinę vyriausybės politiką, kad geriau būtų įgyvendinami pagrindiniai jos principai, pirmiausia konkrečios užduotys, susijusios su Estijos įstojimu į Europos Sąjungą", sakė T. Vahis.

Pasak T. Vahio, visi politikai turi bendradarbiauti, siekdami šio tikslo, nors opozicinės partijos iki šiol daugiausia tik kovojo su vyriausybe. Jeigu nėra gali mybės dirbti, mano T. Vahis, reikia pasitraukti.

T. Vahis pabrėžė, kad per dvejus jo kabineto darbo metus Estija įveikė ekonomikos nuosmukį, sumažėjo infliacijos tempai, nusikalstamumas. "Estija turi visas galimybes įstoti į Europos Sąjungą viena iš pirmųjų. Pereinamasis laikotarpis baigėsi", apibendrino jis savo kabineto veiklos rezultatus.

(nukelta į 5 psl.)

kas...

6. Skautas kiekviename gyvenime mato Dievo kūrinių. Jis yra gyvulių ir augalų draugas.

7. Skautas nemurmėdamas vykdo savo pareigas.

8. Skautas moka valdytis: jis gali juoktis ir dainuoti bet kada.

9. Skautas taupo savo ir kitų turtą.

10. Skautas atsako už savo elgesį: žodžius ir veiksmus.

Skautavimas remiasi skilčių, kurias sudaro 6-8 žmonių grupelė, sistema. Skiltis - tarsi maža šeima, kurioje bandoma kartu gyventi ir augti, kur kiekvienas narys yra svarbus ir turi savo pareigas. Pagrindinė skautų veikla turi vykti gamtoje, nes būtent joje geriausiai atsiskleidžia žmogus. 4 skiltys sudaro draugovę - didesnę šeimą, kurios galva yra vyresnysis skautas - draugininkas. Sulaukęs 18 metų, skautas gali žengti dar vieną žingsnį - tapti roveriu (vyčiu), vienišu vilku. Roveriai pasiūvenčia jaunesniųjų auklėjimui, perduoda savo patirtį, bet ir patys toliau tobulėja, jungdamiesi tarpusavyje berniukai į klanus, o mergaitės - į židinius.

Lietuvoje pradėta skautauti Pirmojo Pasaulinio karo metais Rusijoje, rusų, lenkų, ukrainiečių būriuose. 1918 m. Skautų organizacija įsikūrė ir Lietuvoje. Sovietų okupacijos laikotarpiu skautybė buvo uždrausta. Gudriai nukopijuojant iš jos formą, bet visiškai pakeičiant idėjas ir principus, buvo "sukurti" pionieriai. Prasidėjus Atgimimui, 1988 m. skautybė vėl atgimė kaip Lietuvos Skautų Sąjunga. Bet po kelių metų atsirado dar viena skautų organizacija - Europos skautai, kurios pradžia Prancūzijoje. Po II-ojo Pasaulinio karo skautybės sąjūdis buvo kiek prigresęs, todėl norėdami jį atgaivinti, prancūzai įkūrė Europos skautus, kurių pagrindas yra katalikybė ir senosios Europos kultūra. Euroskautų Europoje yra 60,000 (iš viso skautų pasaulyje yra 4 milijonai). Europos skautų principai yra gerai atlikti savo pareigas namie, būti ištikimi savo kraštui, tarnauti vieningai ir broliškai Europai. Europos skautas yra krikščionis, todėl vi-

Skautai gamtoje.

sad budi dėl savo, kaip žmogaus, orumo ir dėl artimo gerovės.

Kretingoje skautai atsikūrė pranciškonų įtakoje 1990 m. kaip Lietuvos Skautų Sąjunga. Vėliau, įvykus skilimui, veikė kaip Žemaitijos skautų organizacija, bet greit, pritrūkus entuziazmo, išblėso. 1995 m. brolio Gedimino Numgaudžio, OFM, paskatinti pirmieji 6 broliai tapo Europos skautais. Taip pamažu pradėjo šaknis įleisti nauja organizacija - Europos skautai, gyvenantys grynai katalikiška dvasia. Vėliau šalia brolijos įsikūrė ir seserija. Dabar yra apie 40 skautų - berniukų ir mergaičių. Būstinė miesto centre, prie pranciškonų vienuolyno. Gyvenam paprastai, veikiama tyliai, nes skautų credo yra kiekvieną dieną padaryti po gerą darbą, bet slapta, kad niekas už tai negirtų. Esam dar nedideli, nes viskas tik kuriasi, daug ko trūksta - vadų, pasišventusių žmonių vaikų auklėjimui, literatūros, patirties, paprasčiausių skautavimui būtinų priemonių - palapinių, kuprinų... Bet stengiamės būti, auginti vieni kitus ir nebūti tik pilka visuomenės mase, bet tais, kurie turi viltį, kad dar ne viskas parduota "dėl trupinio aukso, gardsaus valgio šaukšto". (V. Kudirka, "Labora").

Tai iki susitikimo! Neužmirškite mums nusišypsoti ir pamajuoti. Kai sutiksime gatvėje, miške ar velkant sunkią kuprinę. O gal turit kokių nors idėjų, norit mums padėti ar pasikviesti mus į pagalbą? Mes esam Vilniaus gatvėje 4, Kretingoje.

DARBININKĄ laiškai pasiekia ir elektroniniu paštu (E-mail)!

Mūsų adresas: 103517,107@compuserve.com

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose ir imigraciniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. (860) 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujų vietų - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJĄ ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

Seinuose bus paminklas Antanui Baranauskui

Baigėsi beveik penkerius metus trukęs ginčas dėl vyskupo Antano Baranausko paminklo statybos Seinuose. Miesto taryba sutiko su tuo, kad paminklas būtų pastatytas, o vietos lietuvių pasirinko vieną iš penkių vietų jam statyti. Paminklas iškils Liepos 22-osios gatvės pradžioje, netoli bažnyčios ir statomo Lietuvos kultūros centro. Šia gatvę vyskupas labai mėgo vaikštinėti į Seinų mišką. Beliko iš savininko išpirkti žemę, kurioje turėtų būti pastatytas paminklas. Pasak lenkų laikraščio "Trybuna", reikia turėti vilčių, kad bus užmiršti ir antilietuviški užrašai, kurie 9-ojo dešimtmečio pradžioje pasirody-

davo miestelyje. Juk abi tautos čia gyvena nuo amžių ir keitėsi tik sienos linija, rašoma laikraštyje.

LA

Kavinėje - prabėgę šimtmečiai

Kaip atrodė senoviniai Vilniaus miestiečio amatininkų namai, galima pamatyti apsilankius Vilniaus senamiestyje, Šv. Mykolo gatvėje, įsikūrusioje kavinėje "Gabi", kuri po rekonstrukcijos atverė duris svečiams.

Tai pirmasis taip įdomiai išpraeities išniręs pastatas Vilniaus (nukelta į 7 psl.)

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

✧ LĖKTUVAI
✧ LAIVAI (CRUISES)
✧ TRAUKINIAI (AMTRAK)
✧ AUTOBUSAI
✧ NUOMOJAMOS MAŠINOS
✧ VIEŠBUČIAI
✧ ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Periodicals postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —**Mieli Broliai, Sesės,**

Antrasis Vatikano susirinkimas, aptardamas žmogaus troškimą gyventi amžinai, rašo: "Visi technikos laimėjimai, nors ir labai naudingi, nepajėgia nuraminti žmogaus baiminimosi; biologinis gyvenimo prailginimas negali patenkinti troškimo gyventi po mirties, neišpildyti jo širdyje" (Pastoracinė Konstitucija).

Kaip pilnas ir prasmingas būtų mūsų gyvenimas, kaip sąžiningai besirūpintume savo šeimos ir tautos gerbūviu, kaip dideliu kultūrinio ar ekonominio įnašu bepraturtintume žmoniją, mūsų džiaugsmas nebūtų pilnas, nei laimė tobula, jei prieš akis stovėtų mus naikinant, grasinanti mirtis.

Netikintiems į amžinybę, pagal ateistą filosofą J. P. Sartre, mirtis "principiškai atima gyvenimui bet kokią prasmę" (L. E., p. 261).

Vėlykų šventė mums, tikintiems krikščionims, yra tokia džiugi ir brangi, nes joje prisimenama ne vien istorinį Kristaus prisikėlimą, bet ir jo iškilmingą užtikrinimą, kad mirtis yra tik perėjimas iš laiko į amžinybę: "Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas. Kas tiki mane, - nors ir numirtų, bus gyvas. Ir kiekvienas, kuris gyvena ir tiki mane, neragaus mirties per amžius. (...) Aš jį prikelsiu paskutinįją dieną" (Jn 11, 25-26; 6, 54).

Skirtinguose luomuose ir profesijose atliekame savo gyvenimo misiją pasaulyje. Mūsų gyvenimas, kaip ir Kristaus, yra atžymėtas kančia ir apsiuylimais. Tačiau vargai ir kančios bei neišvengiamai artėjantis laikinas sielos atsiskyrimas nuo kūno mūsų nežlugdo, priešingai, mus dvasiniai brandina ir viltingai ruošia amžinos laimės pomirtiniam gyvenimui.

Paslaptingame Dievo plane, teigia šv. Raštas, "mes savo kančiomis papildome tai, ko trūko Kristaus asmeninėje kančioje dėl Bažnyčios" (plg. kol. 1,24).

Kančia, ypač moralinis blogis, visuomet liks nesuprantama paslaptimi. Laisvės kovotojas Petras Paulaitis, 35 metus praleidęs sovietų lageriuose, rašo: "Tik Dievui vienam yra žinomas kančios reikale kelias, kurį Jis leidžia ir teikia jėgų juo eiti" (G. D. G., p. 74).

Kristus, mūsų gyvybinius ryšius su juo ir jo išganomąją misiją nusakęs palyginimu apie vynmedį ir šakeles, sykiu paaiškina ir kančios priežastį bei prasmę: "mano Tėvas - vynininkas, kiekvieną šakelę apvalo, kad ji duotų dar daugiau vaisių" (Jn 15, 1-2).

Kiekvienas apgėnimasis yra skausmingas, bet reikalingas ir būtinas. Nei vienas nesamė tobulas - be ydų ir be nuodėmės. Visi esame reikalingi to Kristaus minimo apvalymo, kad mūsų gyvenime galėtų pilniau reikštis krikščioniška meilė.

Kiekviena mūsų nuodėmė, kaip ir Pirmųjų Tėvų, neša su savimi bausmę. Išganymo esmė glūdi čia, kad Kristus šią bausmę prisiėmė sau ir savo mirtimi, pasak šv. Rašto išsireiškimo, mūsų mirties sprendimą prikalė prie kryžiaus, o savo prisikėlimu visiems atvėrė vartus į amžiną gyvenimą.

"Kristus prisikėlė, savo mirtimi sunaikino mūsų mirtį ir mus gausiai apdovanojo gyvenimu, kad tapę sūnūs Sūnuje, Dvasioje šaukiame Abba - Tėve" (II Vatikano Bažnyčia dabartiniame pasaulyje, p. 189).

Vėlykų šventės turinį gražiai išreiškia mūsų vėlykinė giesmė:

*"Linksmą dieną mums nušvito,
visi laukiame džiaugsmo šito,
kėlės Kristus, mirtis krito.
Geluonį mirties išrovė,
Nuodėmės mūsų nuplovė,
Pragaro vartus išgrovė. Aleliuja."*

Kristaus, verkusio dėl savo tautos likimo, mirtis ir prisikėlimas yra mums asmeniškai, mūsų tautai bei visai žmonijai paguodos, stiprybės ir viltingo tikėjimo į tiesos ir gėrio pergalę šaltinis bei laimingos amžinybės užtikrinimas.

Džiugių ir viltingų šv. Vėlykų linkiu Jums visiems, mieli Broliai, Sesės Kristuje.

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM

MEDEKŠA

Eugenijus Urbonas

8

Ir stiklo reikės naujam pastatui.

Tėvas buvo pažadėjęs Alsį pasiimti kartu į Veliuoną, ir jaunėlis sūnus stengėsi įtikti Kengui, kad tik tesėtų pažadus.

ANKSTŲ rytmetį motina išlydėjo vyrą ir sūnų į Veliuoną. Ant aukštai pakrautų vančesų sudeję šukuotų vilnų, kanapių grįžtes, pritvirtino statinaitę senelio prileisto deguto, į maišą sukištus kiaunių kailiukus, rūkytą kumpį ir lašinių paltį.

Kažkur toli už Dubysos rausvėjo dangus, kai motina vilnė skara apkamšė Alsui kojas, susėgiojo senelio kailinius ir ašarodama bučiavo jauniausio sūnaus žandus.

- Motin, vėl dūdas paleidai. Ne į karą išleidi. Po dienos būsim namie. Na, eikš, atsisveikinsim, - Kengis pabučiojo sudrėkusius žmonos skruostus, patapšnojė pečius ir, užšokęs ant rogių, pasikišo po sėdynę prikimštą šieno maišą, paragino Sartį.

Rytmečio šaltukas gnaibė skruostus. Kengis liepė sūnui vis patrinti nosį, judinti kojas. Alsos pakrantėje žvilgėjo tekančios saulės spinduliuose medžių šerkšnas, per upelį važiuojant trėškėjo sausledis, ir, atrodė, nugarmės į vandenį. Sartis įsitempė, įrėmė petį ir stūmė krovinį. Alsas pasijuto neįtikėtai - nepadėjo tėvui, šiltuose

Peter ir Solvei Stohl

Apie devynis pažadintos žmogiškos dvasios požymius

(Petr ir Solvei Stohl remiasi Johno ir Paulos Sandorfų mokymu.)

"Kaip tu nežinai, kuriuo keliu gyvybės dvelkimas įeina į kaulus nežinos moters iščioje, taip tu nežinai, kaip veikia Dievas, kurs visa padaro" (EK 11,5).

Kaip Dievas sukūrė žmogų? Jis sukūrė jį iš žemės dulkių. Įpūtė jam gyvybės dvasią ir šis tapo gyvas. Kai mes buvom pradėdami savotėvo ir motinos, pradėjimo momentu Dievas įpūtė mums gyvybę. Taip prasidėjo mūsų gyvenimas.

Tai, kalbesime apie Dievo mums duotą žmogišką dvasią, kuri yra su mumis nuo pat pradžių. Toji dvasia yra labai jautri - ji pažino pasaulį dar tada, kai mes buvome motinos iščiose, prieš atsirandant mūsų fizinei klausei. Ji buvo gyva ir atvira ir labai jautriai reagavo į aplinkinį pasaulį. Taip būna visada. Tačiau toji žmogiška dvasia iš pat pradžių turi patirti didelę meilę ir rūpestį, ji turi būti priimta ir pasitiki. Jei šitaip neatsitinka, jei vaiko dvasia nepasitinkama ir nepalaimuota, ji užmiega. Iš tiesų tai mūsų visų dvasios miega - vieną mažiau, kitą daugiau. Kodėl?

Manau, yra dvi priežastys. Visų pirma yra žmonių, kurie niekada ir nebuvo "pažadinti", itraukti į gyvenimą. Kalbu apie tuos, kurie nepatyrė tėvų meilės ir rūpestio. Nepažinusios žmogiško prisilietimo šilumos jų dvasios taip ir nepabudo.

Yra ir žmonių, kurie vaikystėje buvo apsupti tėvų meilės, tačiau paūgėję jie nustojo garbinę Viešpatį, nutraukė maldos ryšį su juo, ir tada jų dvasios užmigo.

Kai mes nesame visiškai pabudę, nesame tokie, kokius Dievas mus sukūrė būti.

Biblijoje jūs galite rasti daugybę vietų, kur kalbama apie miegančius: "Supraskite, koks dabar laikas. Išmušė valanda jums pabusti iš miego. Dabar išganymas arčiau, negu tuomet, kai įtikėjome. Naktis nuslinko, diena prisitartino" (Rom 13, 11-12). "Mes nepriklausome nakčiai nei tamsai. Todėl nemiegokime kaip kiti, bet budėkime ir būkime blaivūs" (1 Tes 5, 5-6).

Bet kai Šventoji Dvasia paliečia mus - argi ji mūsų nepažadina? - paklauskite. Taip, ištis, kai ku-

rie ir pabunda būtent tada, kai Šv. Dvasia paliečia juos. Tačiau Šv. Dvasia yra kaip upė, ji teka pro mus. Ji gali plaukti pro mūsų protą, širdį, emocijas, pro mūsų kūną, ir mūsų žmogiška dvasia gali išlieti į šią tėkmę taip pat. Bet jei mūsų dvasia nepakankamai funkcionuoja, ji gali tapti akmeniu toje tėkmėje - Šv. Dvasia tekės pro mus, o žmogiškoji dvasia taip ir liks prie tos tėkmės neprisijungusi. Ir galbūt jūs galetumėte puikiai pamokslauti, pranašauti ar gydyti, bet jeigu žmogiška dvasia miega, šitai neįvyks. Kartais mums sunku suprasti, kaipgi krikščionys gali daryti nuodėmes. Atrodytų - jie neturi sąžinės? Ne, tiesiog Šv. Dvasia negali prasiskverbti prie jų dvasios. Jėzus yra vienintelis, pabudęs visiškai. Mes nesame tokie. Bet nesame ir visai užmiegi. Tačiau Dievas mus sukūrė taip, kad mūsų dvasia būtų gyva.

-o-

Pabudusiai žmogaus dvasiai yra būdingi devyni požymiai, apie kuriuos dabar ir kalbėsime.

Pirmasis požymis: pabudusi dvasia garbina Dievą. Ji jaučia Jo buvimą ir meilę ir tiesiog gieda Viešpačiui. Garbinimo šaltinis yra džiaugsmas, kurį žmogiška dvasia patiria, prisilietusi prie jo Dievui. Tačiau yra žmonių, kurie neįaučia Dievo buvimu. Tokiems belieka tikėti, jie turi įtikinti save, savo protą, jog Viešpats yra tarp tų žmonių, kurie šlovina jį.

Antrasis požymis: asmeninio laiko, praleisto su Dievu, gyvumas. Kai pabudusios dvasios žmogus skaito Dievo žodį, jis nėra jam vien paprastas žodis, bet - gyvenimas, pilnas gyvybės. Šv. Dvasia įkvėpia tokį žmogų ir jam atsiveria dieviškoji išmintis.

Žmonėms, kurių dvasia snaudžia, Šventojo Rašto skaitymas yra varginantis mechaninis veiksmas, reikalaujantis didelių pastangų.

Ar jūs nemanote - jei jau Dievas nori leisti laiką su mumis, tai Jis tiesiog negali norėti, kad mes kaskart aukotumėmės. Jis nori teikti mums gyvybę, ir jei mūsų dvasia budri, mes ją gausime melsdamiesi ar apmastydami Jo žodį.

senelio kailiniuose ėmė snudas, tik kojų pirštai, atrodė, lengvai tirpsta.

- Tprūū, - prieš nuokalnę tėvas pristabdė arklį ir paliepė: - Lipk, vyre, kojas pramankštinsi.

Bemukas nušluotė žemyn nuo vančesų, o tėvas rističia pavarė arklį. Alsas taikė į sniego pravežą, kaito žandai, dulkejo kailinių skvėmai. Pavijęs vėl žingine traukiantį šlają sartį, užsiroglino ant vančesų. Atšilo kojos, grįžo žvalumas. Ėmė kalbinti tėvą:

- Ar Veliuona nuo Plaušinių toliau už Raseinius?

- Gal dvigubai.

- Tai kodėl mes ne į Raseinius važiuojam?

- Raseiniuose pirklių mažiau. Į Veliuoną atplaukia Nemunu ir iš kryžiuokų žemės, ir Gudų krašto.

- O dabar Nemunas užšalęs?

- Nemačiau, gal užšalęs, gal ne. Medžius dar superka. Plukdys vasarą.

- O ką mes pirsim? - Alsas jau namie buvo girdėjęs tėvo ir motinos svarstymą, ko labiausiai reikės šeimai.

- Reikia norago žagrei, reikia druskos, reikia Žinbudei, reikia Medekšai... O tu ko norėtum?

- Man peilio su gražiom rankenom...

- Hmmm, - numykė tėvas, ir Alsas nesuprato, ar pritaria jo noni.

Prie Mituvos kaime sustojo poilsio. Kengis priėjo prie žabru tvoros sartį, ant sušilusios nugaros užtiesė savo milinę, nuo pasostės nuėmęs šieno maišą jau ruošėsi šerti arklį, kai išėjęs kiemo šeimnininkas nustebo - Kengis, seniai matytas, kaip gyvas, kur važiuoja...

- Pasilik savo šieną kelionei, vaiks atneš iš daržinės - turiu dar pašaro. Einam į vidų. Sušilsit.

Digrys - tokia buvo vyriško pavardė - iš seno pažįstami su Kengiu. Pakvietė pusryčių. Šviesbruvė dukra Dovilė, gal Alsio metų, atnešė duonos, šaukštus. Digrys aštri duonriekių peiliu atriekė lygias riekes. Paskui Dovilė pastatė garuojantį dubenį, atnešė virto kumpio. Alsas žvilgterėjo į pro neužsėtą marškinių kaklo iškirptę, pamatė apvalią Dovilės krūtį. Mergaitė pajuto Alsio žvilgsnį, plysktelėjo raudoniu, ranka prisidengė kaklą. Ir Alsas sutriko, nukaito

Philipp Otto Runge "Rytas".

Trečiasis požymis: pabudusi dvasia girdi Dievą. Dievas kalba žmogui įvairiausiais būdais - per sapnus, Evangeliją, per įvykius ir žmones. Jam patinka bendrauti su mumis, ir Jis žino, kaip daryti tai geriausiai su kiekvienu iš mūsų. Viešpats davė mums dvasinę klausą, ir jei mes esame pabudę, tai lengvai girdime Jo balsą. Tačiau tie, kurių dvasia miega, negali viso to girdėti. Jie bando sekti kitais ir jų troškimai yra nuoširdūs, tačiau patys jie yra bejėgiai.

Ketvirtasis požymis: pabudusi dvasia yra labai kūrybinga. Pabudusios dvasios žmonės viską daro naujai, netikėtai. su dideliu įžvalgumu. Kai menininkas turi gyvą dvasią, jo kūryba pilna gyvasties ir įkvėpimo. Jūs žinote muzikantų, kurių technika yra tobula, bet savo atlikimu jie nieko neperteikia - tik techniką be jokios gyvybės ir dvasios. Nes jų dvasia snaudžia.

Kūrybiškumas gali reikštis visose gyvenimo srityse. Kai kurie stato nuostabius tiltus, kai kurie gamina maistą taip, kad per tai mes juntame meilę mums. Mes valgome, ir mums malonu, gera būti su tuo žmogumi, o šalia kito mes tiesiog tik valgome, ir tiek... Žmonės, kurių dvasios

pabudusios, viskuo, kad ir ką jie darytų, skleidžia gyvybę, teigia gyvenimą, jo džiaugsmą. Taip per juos plečiasi Dievo palaima.

Penktasis požymis: pabudusi dvasia pajėgia susieti praeitį ir ateitį. Ji prisimena visa, kas buvo gera praeityje, ir pasitiki ateitimi.

Kai žmogaus dvasia nepakankamai funkcionuoja, jam sunku atsigręžti į praeitį ar žvelgti į ateitį. Toks žmogus gali pažadėti ir neištesėti, nes tai buvo vakar ir neturi nieko bendra su šiandiena... Jis tiesiog užstrigęs dabartyje. Kad ir žinodamas, jog netikėtai poelgiai sukelia problemų ateityje, jis nepaiso šito ir elgiasi taip, tarsi nieko nenuvoktų.

Šeštasis požymis: pabudusi dvasia pažįsta dvasinę bendrystę. Kai mes bendraujame, mūsų dvasia, jei ji yra pabudusi, girdi daugiau negu tik žodžius. Mes galime girdėti žmogaus širdį, surasti jo dvasią, suvokti, kas yra už sakomų žodžių. Tokio bendravimo metu įvyksta dvasių susilietimas, todėl mes galime pajusti tai, ką jaučia kitas.

Būna, kad sutinki žmogų pirmą sykį, o atrodo, jog pažinojai jį visą gyvenimą - taip lengvai gali suprasti jį, o jis - tave. Bet būna, (nukelta į 5 psl.)

skruostai. Nugrėžė akis, bet vėl įdėmiai pažiūrėjo į Dovilę. Gal tik atsikėlusį, lyg patinę vokai slėpė žvitrias akis, papurusios lūpos nedengė baltų dantukų.

Prie stalo vyras prisiminė bendrus žygius, Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Algirdo laidojimo iškilmės Maišiagalos miške. Ir kalba pasisuko prie skaudžiausių įvykių. Kaip dabar Plaušiniuose, kaip prie Mituvos. Atidavė kraštą Vytautas... Ar smaigia žmones kryžiuočiai, kokios duoklės, kas paskirti viršininkais? Kaip toliau gyvensim? Alsas klausė vyrų kalbos ir jautė, kad tokie maži jų kasdieniniai rūpesčiai - rasta, kailiai, jo trokšamas peilis - lyginant su ta didele sunkia lemtimi, užgulusia Žemaičių kraštą.

Veliuona. Ant kalno rūko pirklių dūmai. Stačiu Nemuno skardžiu Kengis nesiryo leistas su visais vančesais žemyn - pusę iškrovė prie kelio. Paskui grįžo vėl. Ir sartis vos vos išlaikė sunkų krovinį, nors grandine buvo apjuostos pavažos - kelias tarpukalne vietomis buvo apledėjęs. Nuo kalno matėsi Nemuno slėnis - baltam sniege juodavo didžiosios upės vanduo. Iš tolo atrodė jis juodas juodas kaip Derbuoto iš beržo tošies išvarvintas degutas.

Apačioje jau buvo turgaus įkarštis. Mirgėjo žmonės, žvingavo arkliai.

Alsas iš arti nebuvo matęs tiek keistų žmonių, šnekančių jam nesuprantama kalba. Mėlynais apsiaustais pirkliai gargaliavo vokiškai. Jie nupirko Kengio atvežtus vančesius, prie kalno Panemunėje jų buvo sukrauta didžiulė stirta - ten savo ažuolines diles iškrovė ir įjiedu su tėvu. Pardavė ir degutą. Kengis sužėrė vokiečių pinigų ir milinės kišenę ir ėmė dairytis prekių. Pusmaišį druskos gavo greit, o Žinbudei karolių ir šilko suklelei ilgai ieškojo ir derėjo. Alsas matė puoštom rankenom peilius, bet prašyti nedrįso. Tėvas suprato pats:

- Nupirksiu, kai linus parduosim.

Linu, kumpių buvo beveik ant kiekvienų rogių, kiti į turgų buvo atjoję raiti - maišai kabojo arkliams iš abiejų šonų.

- Kalčiuga, kalčiuga... - siūlė nesuprantama kalba barzdotas senis. Tėvas suprato - žygiuose buvo pramokęs gudiškai. Priėjęs prie barzdočiaus paprašė parodyti. Alsas nebuvo matęs tokių marškinių - sunerti iš plieno žiedų.

(Bus daugiau)

*Kristaus Prisikėlimo šventėje
ramybės ir taikos visiems parapičiams linki*

klebonas
kun. VYTAUTAS PALUBINSKAS ir
kun. DANIELIUS JENKEVIČIUS

BROOKLYN, NY
Apreiškimo parapija

*Šv. Velykų proga sveikina
ir linki visiems
gausių Dievo malonių*

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖS ŠALPOS
*Direktorių Taryba
ir štabas*

Brooklyn, NY

*Kristui prisikėlus,
ramybės ir taikos visiems parapičiams linki*

Kun. JAMES T. ROONEY, klebonas
Prel. PRANAS BULOVAS, klebonas emeritus

MASPETH, NY
V. J. Atsimainymo parapija

*Kristaus Prisikėlimo šventės proga
nuoširdžiai sveikiname
mūsų vienuolyno geradarius
bei visus Kultūros Židinio rėmėjus.*

BROOKLYNO PRANCIŠKONAI

*Linkime visiems parapijiečiams
linksmy Velykų švenčių!*

Kun. LEONARD T. McGRATH, klebonas
Kun. JONAS D. ŽUROMSKIS, klebonas emerit.

LOWELL, MA
Šv. Juozapo parapija

*Šv. Velykų - džiaugsmingo Prisikėlimo šventėje
visus aukotojus nuoširdžiai sveikina*

PRANCIŠKONŲ VADOVAUJAMA
LABDAROS VALGYKLA

Kretinga 5700
Vilniaus g-vė 2
Lietuva

*Kristaus Prisikėlimo šventėje
nuoširdžiai sveikiname visus parapičius!*

Prel. Dr. ALGIRDAS OLŠAUSKAS, klebonas
Kun. ALOYZAS VOLSKIS
Prel. JONAS KUČINGIS, klebonas emeritas

LOS ANGELES
Šv. Kazimiero parapija

*Sveikiname mielus parapičius
Šv. Velykų proga!*

Kun. FRANCIS V. KARVELIS, klebonas
Kun. PAULIUS P. SABULIS

WATERBURY, CT
Šv. Juozapo parapija

*Nuoširdžiai sveikinu visus parapičius
Viešpaties Jėzaus Prisikėlimo šventėje!*

Kun. WILLIAM L. WOLKOWICH,
klebonas

NORWOOD, MA
Šv. Jurgio parapija

*Šv. Velykų proga
nuoširdžiai sveikiname visus parapičius!*

Kun. ALFREDAS T. ŽEMEIKIS, klebonas

Dijak. HENRIKAS KETURWITIS

ELIZABETH, NJ
Šv. Petro ir Povilo parapija

*Šv. Velykų proga visus lietuvius
Jungtinėje Amerikos Valstijose sveikina*

MOTINOS TERESĖS SESERYS

KRETINGA
Rytų gatvė 3
Lietuva

*Malonių Velykų švenčių linkiu
visiems parapičiams!*

Kun. Dr. JOSEPH ANDERLONIS, S.T.D., klebonas
Msgr. VITAS J. MARTUSEVIČIUS, klebonas emeritas

PHILADELPHIA, PA
Šv. Jurgio parapija

*Kristaus Prisikėlimo šventėje
ramybės ir taikos buvusiems parapičiams
linki*

Kun. JONAS PAKALNIŠKIS

Douglaston, NY

*Linkiu savo mieliems parapijiečiams
linksmy Velykų!*

Kun. RICHARD BRADY, klebonas
Kun. ALBINAS JANIUNAS, klebonas emerit.

LAWRENCE, MA
Šv. Pranciškaus Asyžiečio parapija

*Kristaus Prisikėlimo šventėje
ramybės ir taikos visiems parapičiams linki*

Kun. ALBERTAS CONTONS,
klebonas

BOSTON, MA
Šv. Petro parapija

*Sveikinu visus draugus, pažįstamus ir
buvusius parapičius Šv. Velykų proga!*

Kun. STASYS RAILA
Douglaston, NY

*Sveikinu visus lietuvius
Velykų švenčių proga!*

Kun. JONAS RIKTERAITIS,
klebonas

NEW BRITAIN, CT
Šv. Andriejaus parapija

*Nuoširdūs sveikinimai visiems
Šventose Velykose!*

Kun. Dr. EUGENIJUS SAVICKIS,
klebonas

NEW YORK, NY
Aušros Vartų parapija

*Velykinių Aleliuja!
Aleliuja!*

Prel. ANTANAS BERTAŠIUS,
klebonas

PATERSON, NJ
Šv. Kazimiero parapija

*Nuoširdžiai sveikiname visus parapijiečius
Velykų šventėje!*

Kun. ROBERT TINO, administr.
Kun. JUOZAS MATUTIS, klebonas emerit.

HARTFORD, CT.
Švč. Trejybės parapija

*Nuoširdžiai sveikina visus parapičius
Viešpaties Prisikėlimo šventėje*

Kun. Dr. JUOZAS GRABYS,
klebonas

AMSTERDAM, NY
Šv. Kazimiero parapija

*Skaidraus Velykų džiaugsmo
visiems linki*

Kun. Dr. VALDEMARAS M. CUKURAS

PUTNAM, CT
Marijos Nekalto Prasidėjimo Seserų
kapelionas

*Šv. Velykų proga
linkiu visiems parapičiams taikos ir ramybės!*

Kun. SIMONAS V. SAULĖNAS,
klebonas

CAMBRIDGE, MA
Nekalto Prasidėjimo parapija

*Skaidraus Velykų džiaugsmo
visiems parapičiams linki*

Kun. V. PARULIS, MIC, klebonas
Kun. A. NOCKŪNAS, MIC

Worcester, MA
Šv. Kazimiero parapija

*Nuoširdžiai sveikinu visus parapičius
Šv. Velykų proga!*

Kun. ADOLFAS KLIMANSKIS,
klebonas

PROVIDENCE, RI
Šv. Kazimiero parapija

*Kristaus Prisikėlimo šventėje sveikinu visus parapičius
ir linkiu linksmy Velykų!*

Prel. DOMININKAS POČIUS, klebonas
Kun. JAMES SHEERIN, administratorius

KEARNY, NJ
Sopulingosios Dievo Motinos parapija

*Skaidraus džiaugsmo visiems parapičiams
Šv. Velykų proga linki*

Kun. JOHN P. PRUSAITIS
klebonas

BROCKTON, MA
Šv. Kazimiero parapija

*Sveikiname visus lietuvius
ir linkime Prisikėlusio Kristaus palaimos!*

Kun. PETRAS BURKAUSKAS,
administratorius
Kun. JURGIS D. DEGUTIS,
klebonas emeritus

Šv. Andriejaus parapija, Philadelphia, PA

*Kristaus Prisikėlimo šventėje ramybės ir taikos
visiems parapičiams ir Darbininko skaitytojams
linki*

Kun. A. MATULIS,
klebonas

BAYONNE, NJ
Šv. Mykolo parapija

Pavasaris Lietuvoje.

V. Kapočiaus nuotr.

Apie devynis pažadintos žmogiškos dvasios požymius

(atkelta iš 3 psl.)

kad žinai jį daug metų, o atrodo, kad pažįsti jį ne ką labiau kaip pirmą dieną: kalbėti būna sunku, norisi nutraukti bendravimą. Žmonės, kurių dvasia miega, negali jausti, kas vyksta kito žmogaus dvasioje. Jie nori viską suvokti protu, yra perdėm analitiški, nori suprasti, kodėl buvo pasakyta taip, o ne kitaip, ir dvasių susitikimas neįvyksta. Toks bendravimas neturi gyvybės, jis tiesiog miręs. Tai, beje, būna dažniausia skyrybų priežastis. Nes santuokoje labai svarbu jausti ne tik tai, kas sakoma žodžiais, bet ir tai, ką artimas turi dvasioje. O tam mūsų dvasios turi būti gyvos, girdėti viena kitą, susitikti viena su kita. Tarkim, moterys ne visada tiksliai pasako tai, ką nori pasakyti. Jei vyras klausys tik moters žodžių, nesupras jos. Jis turi išmokyti klausytis jos širdies. Tai yra sunkus darbas, bet jei mūsų dvasia pabudusi, tai pasiekama labai natūraliai.

Septintasis požymis: pabudusios dvasios žmonės išlaiko ištikimybę ir patiria seksualinę vienybę santuokoje.

Kai vyras ir moteris susijungia kūnu, susijungia ir jų dvasios. Kūno ryšys yra labai intymus, ir Dievas jį laimina tik tada, kai jis yra santuokinis. Nes santuokoje yra visiškai pasitikėjimas vienas kitu, o tai reikiama, kad vyras ir žmona yra atviri priimti Dievo palaiminimą. Kūno susijungimas nėra tik fizinis ar emocinis ryšys - tai yra vienas kito pažinimas dvasioje. Pradžios knygoje nerasoma, kad Adomas mylėjosi su leva - ten sakoma: jis pažino levą. Tik santuokoje imanomas toks pažinimas. Pabudusios dvasios vyro ir moters susijungimas reiškia visišką jų vienybę, begalinį artumą. Moteris, būdama kūno ryšyje su savo vyru, pajaučia, pamato jo slapto galias ir gali padėti joms atsiskleisti, ji pasako vyrui, kas jis yra. Ir atvirkščiai. Todėl tokie žmonės per kūno vienybę gali patirti Dievo palaimą. Tačiau pirmiausia turi būti pažadintos judvieji dvasios. Jei jos miega, palaiminimas nepatiriamas, jos tiesiog nesugeba jį priimti.

Nesantuokiniai ryšiai todėl įneša daug sumaišties žmonių gyvenimuose. Tarkim, vyras, pažinęs daug moterų, praran-

Estijos ministras pirmininkas pranešė apie vyriausybės atsistatydinimą

(atkelta iš 2 psl.)

Dabartinė vyriausybė tęs savo veiklą, kol bus sudaryta naujos sudėties vyriausybė.

Opozicinės partijos apkaltino T. Vahj isivėlusį i neteisėtą butų privatizavimą Taline, kai 1993-1995 metais jis buvo Talino miesto susirinkimo pirmininkas. BNS

Visų pirma mes turime mylėti tą žmogų, kuriam norime padėti. Ir pasistengti suprasti jo būseną, kurioje jis gyvena. Iš jos mes suprasim, ar jo dvasia miega, ar ne. Iš dalies miega ir mūsų dvasia, bet gal kai kuriose srityse ji yra pabudusi, ir tas pabudimas leis mums padėti kitam.

Išsiaiškinus dvasios būklę, reikia pasakyti viską, ką matome, pačiam žmogui. Dažniausiai tai, ką sakome, yra suprantama, nors iš tiesų tai nėra lengva suprasti, kad sažinė miega, jei ji iš tiesų miega, - juk žmogus tada tiesiog nežino, kas yra sažinė! Išsiaiškinus šeimos istoriją, ypač kūdikystę ir ankstyvąją vaikystę, ką žmogus yra gavęs ir ko negavęs, reikia tai aptarti su juo ir po to - kartu melstis, kad jis galėtų išsivaduoti iš to kartelio, kurį jaučia kitiems ir sau. Nes kartelis mus griauja labiau, nei patirtas meilės ar globos stygius. Prisilieskime prie tokio žmogaus, apkabinkime jį - jam vis dar tebetruksta meilės. Mes apkabinsime jo kūną, Jėzus apkabins jo dvasią. Per mūsų prisilietimą - žmogišką, šiltą, - Jėzus galės suteikti jam tos meilės, kurios jis stokojo vaikystėje. Maldoje reikia prašyti, kad žmogus atleistų tiems, kurie jį apvogė, neduodami pakankamai meilės. Ir atleisti jam pačiam už širdies užkietinimą. Mes turime jam atleisti, ir pasakyti tai garsiai, nes esam broliai ir seserys Kristuje ir mūsų atleidimas yra svarbus.

Po to prašykime, kad Viešpats užpildytų jo dvasią, jos tuštumą, kad suteiktų jai naują gyvenimą. Kad pažadintų miegančią sažinę, kad leistų jam pamatyti gyvenimo vertę. Kartais pakanka ir vienos maldos, bet dažniausiai, žinoma, šitai daryti reikia keletą kartų. Žmogiškos dvasios pabudimas - ilgas procesas, žmogus ima jausti kaltę, jo sažinė bunda, tada jau galima vesti jį į atgailos maldą, jau galima prašyti, kad nuodėmingi įpročiai numirtų ant kryžiaus.

Pabudusio žmogaus negalima palikti - jam labai reikalinga šeima, kurioje jis būtų priimamas, kuri suteiktų jam tai, ko jis nebuvęs gavęs iš savosios šeimos. Tai pats svarbiausias momentas. Bundančiai dvasiai reikia jausti prisikėlusį gyvenimą, ir tą gyvenimą jis gali rasti krikščioniškoje bendruomenėje. Krikščioniška bendruomenė - ne ta, kurioje žiūrima vienas kitam į pakaušį per šv. Mišių auką. Tai tokia bendruomenė, kurioje sužeistas žmogus gali bendrauti su tais žmonėmis, kurie yra atgimę Kristuje. Bažnyčiai labai reikalingi tėvai ir motinos Kristuje: "mano vaikeliai, kuriuos aš ir vėl su skausmu gimdau, kol jumyse išryškės Kristaus atvaizdas" (Gal 4, 19). Paulius rodo bažnyčios žmonėms labai daug meilės ir dėmesio. Todėl jie laikė jį savo tėvu.

Ne visi mes esame pašaukti patarnavimo tarnystei, dvasios tėvų ir motinų tarnystei, bet kiekvienas esame pašaukti būti Dievo šeimos nariais. Kiekvienas mūsų turime kažkokią dovana, kuria galime dalytis su kitais Dievo šeimos nariais. Mūsų meilė yra dovana kitam žmogui, mes turime perteikti vieni kitiems gyvenimą, kurį mums duoda Kristus. Jis myli kitus per mus ir duoda gyvenimą kitiems per mus. Mes nesame tobuli, bet Jėzus panaudoja mūsų netobulumus savo tobulumui gyvenimui perteikti.

Pagal paskaitą, skaitytą šv. Jonų bažnyčioje 1995 m. rugsejo mėn., parengė Elvyra Kučinskaitė.

Sudarydami testamentus, nepamirškite geriausio draugo - "Darbininko", kuris kiekvieną savaitę skelbia naujienas lietuvių namuose.

Ūkininkas Ignas Kraujalis iš Molėtų rajono prie atgautos nuosavybės - ežero.

V. Kapočiaus nuotr.

Varžybų kalendoriaus papildymai

Šių metų pradžioje paskelbtas 1997 m. ŠALFAS-gos varžybų kalendorius yra papildomas šiomis varžybomis:

1997 m. Š. Amerikos lietuvių šachmatų pirmenybės įvyks 1997 m. balandžio 26-27 d. Baltimorėje, MD. Vykdo Baltimorės Lietuvių Atletų Klubas. Kontaktas - Viktoras Sajauskas, 9184 Windflower Dr., Ellicott City, MD 21042. Tel. (410) 418-8344.

1997 m. Š. A. lietuvių mišrių (Co-Ed) komandų Tinklinio pirmenybės įvyks kaip sudėtinė Clevelando LSK Žaibo metinio tradicinio "Etninio turnyro" dalis, 1997 m. gegužės 3 d., šeštadienį, Clevelande, Ohio. Komandą sudaro 6 žaidėjai, iš kurių aikštėje turi būti ne mažiau kaip 2 moterys, arba ne mažiau kaip 2 vyrai. Kontaktas - Algirdas Bielskus, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117-2122. Tel.

(216) 486-0889. Faksas: (216) 943-4485.

1997 m. Š. A. lietuvių Stalo teniso pirmenybės įvyks 1997 m. gegužės 17-18 d. Chicagoje, IL. Vykdo - Chicago LSK Krantas, c/o Žilvinas Usonis, 5113 West 32-nd Place, Cicero, IL 60804. Tel. (708) 222-8086.

Visų šių 3-jų varžybų platesnės informacijos bus paskelbtos artimoje ateityje. Kalendoriaus papildymai bei pakeitimai yra nuolat skelbiami.

ŠALFAS-gos centro valdyba

Rašytojui Juozui Apučiai įteikta žymiojo lietuvių prozininko Juozo Paukštelio premija. Ja įvertintas J. Apučio romanas "Smėlynuose negalima sustoti". Apdovanojimas už kūrinių kaimo tema šiemet paskirtas septintąjį kartą.

ELTA

"Lituanicos" futbolininkai vėl žaidžia

"Lituanicos" futbolo komanda po dviejų mėnesių pertraukos vėl rungtyniauja pirmenybėse. Kadangi dabar lauke sniegas ir šalta, tai žaidžiama salėje. Pirmenybių susitikimai prasidėjo pirmąjį Naujųjų metų sekmadienį - sausio 5 d. ir tęsis iki kovo 16 d. (su vieno sekmadienio - sausio 26-osios - pertraukėle) Odeum pastato, 1033 Villa Ave., Villa Park, IL, šiaurinėje aikštėje. Šio pastato dviejuose aikštėse žaidžia 20 komandų, pradedant 2:30 val. p. p. Vienoms rungtynėms su pertraukomis skiriama 45 minutės laiko. Taigi per vieną popietę čia galima pamatyti visas geriausias Chicago ir apylinkių futbolo komandas. Mūsų šaliai rungtyniauja I-je divizione, kurioje praėjusią žiemą buvo užėmę garbingą II vietą. Tikimasi, kad šiose pirmenybėse galės žaisti ir St. Xavier universiteto rinktinę atstovaujantieji Gytis Kavaliauskas ir Virgis Žuromskas.

"Lituanica" pasirodymai šiose pirmenybėse brangokai kainuoja. Kaip pranešė klubo išdinininkas Leonas Juraitis, pirmenybių rengėjams už 9 rungtynes reikėjo sumokėti 1,350 dol. sumą. Būtų gera, kad lietuviai žiūrovai įvertintų mūsų pastangas, garsinant lietuvių vardą kitataučių tarpe.

E. Š.

Clevelando "Žaibo" krepšininkai Australijoje

"Žaibo" vyrų krepšinio komanda iš Clevelando dalyvauja Australijos lietuvių metinėje sporto šventėje, kuri prasidėjo gruodžio 27 d. ir tęsis iki gruodžio 31 d. Svečiams iš JAV kengūrų žemėje reikės sužaisti 8 rungtynes. E. Š.

Garsų lošėjų miestą visada gaubia šviesa

Esu Las Vegas vaikas

Garsusis JAV tenisininkas Andre Agassi, pasakodamas apie savo gimtąjį miestą Las Vegas, sakė: "Manęs dažnai klausia, kaip aš galiu gyventi Las Vegas, mieste, kurio niekada negaibia tamsa, kuris nuolat yra apšviestas neono šviesu. Bet aš myliu Las Vegas! Jei dviem savaitėms išvykstu į teniso turnyrą, pasiilgstu jo. Esu tipiškas Las Vegas vaikas. Man šis miestas - geros nuotaikos ir draugiškumo isikūnijimas, nors nesu nei lošejas, nei kortuotojas".

Las Vegas (ispaniškai - "pievos") tapo pasaulio pramogų sostine.

"Mano tėvas, gyvenęs čia jau 20 metų, išmėgines visus ima-

(nukelta į 7 psl.)

IŠ VISUR

- Pasaulio Lietuvių Bendruomenės adresai: PLB Valdyba - 14911 127th St., Leamont, IL 60439; telef. 630 257-8714, fax 630 257-9010. PLB atstovybė Lietuvoje (Seimo techniška organizatorė) - Gedimino pr. 53, 215 kamb., Vilnius, Lithuania; telef. 61034-41, fax 22-68-96. PLB Seimo programos komisija - 11 Wincott Dr., Apt. 910, Etobicoke, Ont. M9R 2R9, Canada; telef. 416 246-9506.

- "Griškėlis and Smith Architects, Ltd." firma tarp kitų yra pakviesta į Olimpino pasirodymo komitetą tirti galimybes kaip Chicago 2008 metais galėtų priimti vasaros Olimpinių žaidimus.

- Kun. Vytas A. Memėnas, Joliet, IL, balandžio 28 d. švęs kunigystės 40 metų sukaktį.

- Kun. Antanas Mockūnas, MIC, Worcester, MA, balandžio 28 d. švęs kunigystės 40 metų sukaktį.

- Kun. Augustinas Si-manavičius, OFM, Toronto Prisikėlimo lietuvių parapijos klebonas, balandžio 23 d. švęs amžiaus 65 metų sukaktį, o birželio 16 d. - kunigystės 35 metų jubiliejų.

- Prel. dr. Ladas Tulaba, P. A., ilgametis šv. Kazimiero lietuvių kolegijos Romoje rektorius, švęs amžiaus 85 metų sukaktį.

- Richard Durbin, JAV senatoriui, Chicago, IL, su oficialiu vizitu atvykusiam į Kauną, miesto burmistras Alfonsas Andriūškevičius vasario 18 d. įteikė archyvuose surastą Jurbarko gyvenusio senatoriaus motinos gimimo liudijimą.

- Prof. dr. Feliksas Palubinskas, gimęs Lietuvoje, mokslus išėjęs Vokietijoje ir JAV, keiloliika metų dėstęs ekonomikos mokslus JAV universitetuose ir kolegijose, dabar yra Lietuvos seimo vicepirmininkas. Kanados Lietuvių Bendruomenės pakviestas, atskrido Kanadon ir vasario 15 d. Hamiltone, o vasario 16 d. Toronte skaitė paskaitas Lietuvos nepriklausomybės minėjimuose.

- Lietuvos Vyčių organizacijos 84-asis metinis seimas įvyks rugpjūčio 7-10 dienomis Dayton, OH.

- Elvyra Kunevičienė, Kovo 11 d. akto signatarė, dabartiniame Seime biudžeto ir finansų komisijos pirmininkė, iš Vilniaus atvyko į Torontą ir Kovo 11-os Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjime, kuris įvyko kovo 9 d. Prisikėlimo parapijos patalpose, skaitė paskaitą "Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinimas ir vyriausybės vizija Lietuvos ateičiai".

- Jonas Urbonas visuotiniame Michigano valstijos respublikonų suvažiavime, įvykusiame Detroito vasario 1 d., vėl buvo išrinktas IV vicepirmininku tautybių reikalams.

- "Gintaro," Toronto lietuvių jaunimo ansamblio, metinis koncertas "Atidarykit vartelius" įvyks kovo 22 d. "Etobicoke School of Arts" salėje. Programoje - visi gintariečiai, kaimo kapela, dainininkai.

- Stasys Balzekas, Jr., Chicago, IL, Lietuvių Kultūros muziejaus steigėjas ir direktorius, dalyvavo Vasario 16-osios minėjime Washington, DC, kuri surengė Lietuvos Respublikos ambasada.

Gintaro ieškotojai Baltijos pajūryje.

V. Kapočiaus nuotr.

1997 SKRYDŽIAI Į VILNIŲ

IŠ NEW YORK (JFK)

Kovo 20 - gegužės 31 -- \$631.00.

Birželio 1 - rugsėjo 30 -- \$750.00

IŠ CHICAGOS

Kovo 1 - geg. 31 -- 663.*

Birželio 1 - rugsėjo 30 -- 778.*

*Pernakvojimas Londone

IŠ NEWARK, NJ

Kovo 21 - balandžio 30 -- \$700.

Gegužės 1 - 31 -- \$748.

Birželio 1 - rugsėjo 15 -- \$999.

IŠ TAMPA, ORLANDO

Sausio 1 iki birželio 9 -- \$740.

Birželio 10 - 23 -- \$800.

Birželio 24 - rugpjūčio 31 -- \$860.

IŠ LOS ANGELES, SAN FRANCISCO

Gegužės 15 - birželio 8 -- \$875.

Birželio 9 - rugpjūčio 31 - \$1,050.

Plius taksai. Skrydžiai yra iš visų JAV miestų. Vietų skaičius ribotas. Jau paruošta kelionių į Lietuvą ir Pabaltį brošiūra.

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161

800-77-VYTIS

PASINAUDOKITE PAPIGINTOMIS
KAINOMISžiemą ir pavasarį, skrisdami į
Vilnių ir Rygą!

Mes taip pat siūlome patogius skrydžius ir keliones laivu į Karibų salas, Australiją, Aziją ir Europą.

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave.

Leonia, NJ 07605

(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

VILTIS
(HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.

368 West Broadway, Boston, MA 02127

TEL.: (617) 269-4455

KOVO MĖNESĮ siuntinius paimsime šiose vietovėse:

CAPE COD, MA	kovo 12	3:00 - 5:00 PM
BROCKTON, MA	kovo 13	3:30 - 5:30 PM
LOWELL, MA	kovo 14	12:00 - 1:00 PM
LAWRENCE, MA	kovo 14	2:00 - 3:00 PM
NASHUA, NH	kovo 14	4:00 - 5:00 PM
WORCESTER, MA	kovo 15	11:00 - 2:00 PM
WATERBURY, CT	kovo 15	9:30 - 11:00 AM
HARTFORD, CT	kovo 15	12:00 - 2:00 PM
NORWOOD, MA	kovo 18	5:30 - 6:30 PM
PUTNAM, CT	kovo 19	1:00 - 2:30 PM
PROVIDENCE, RD	kovo 19	4:00 - 6:00 PM
BINGHAMPTON, NY	kovo 21	12:00 - 2:00 PM
SCRANTON, PA	kovo 21	3:00 - 4:00 PM
FRACKVILLE, PA	kovo 21	6:00 PM - 7:00 PM
PHILADELPHIA, PA	kovo 22	9:00 AM - 10:30 AM
BROOKLYN, NY	kovo 22	12:00 - 4:00 PM
BRIDGEPORT, CT	kovo 22	7:00 - 8:00 PM

Konteineris išplaukia iš Bostono kovo 25. Klaipėdoje bus balandžio 15. Dėl pinigų pervedimo, pigaus telefonu skambinimo į Lietuvą ir kt. informacijų kreipkitės!

VILTIS - LIETUVIŠKA SODYBA
368 WEST BROADWAY BOSTON, MA 02127
(617) 269-4455

Gyvybinės reikšmės rezoliucija

Aurelija M. Balašaitienė

Amerikos baltiečių laisvės lygos skatinamas, New Yorko 22-ojo distrikto kongreso atstovas sausio 27 dieną kongresui pasiūlė Baltijos respublikoms visais atžvilgiais labai naudingą ir reikšmingą rezoliuciją, kurios tikslas yra ne vien remti jų NATO narys, bet taip pat Rusijai taikyti sankcijas, jei neteikiant jokių ekonominės paramos, jei ji nesusitvins su šnipinėjimo veikla, nekontroliuos savo ginklų politikos ir jei jos Kaliningrade esančius kariuomenės dalinius gerbs Lietuvos ir kitų kaimyninių valstybių teritorijas, tuo apsaugant ir Lietuvos Respublikos nepriklausomybę. Visi Baltijos kraštų kilmės Amerikos piliečiai prašomi spausti savo kongreso atstovus, kad rezoliucijos nr. 10 ir 331 būtų priimtos balsų dauguma. Svarbu įsidėmėti, kad priėmus rezoliuciją Amerikos politika ne vien pakryptų Baltijos respublikų naudai, bet labai efektingai paveiktų Rusiją, kuriai yra nepaprastai reikalinga Amerikos finansinė parama. Kongresui priėmus šią rezoliuciją, toji parama gali būti sustabdyta. Skubiai apeliuokite į savo kongreso atstovus, kad jie balsuotų už tas rezoliucijas. Žemiau pateikiamas rezoliucijų originalas anglų kalba:

"Congressman Gerald B. H. Solomon, R-22nd Dist. NY, has introduced Resolution H. Con. Res. 10, RECOMMENDING THE INTEGRATION OF ESTONIA, LATVIA, AND LITHUANIA INTO THE NORTH ATLANTIC TREATY ORGANIZATION (NATO). Congressman Gerald B. H. Solomon, Rep. 22nd Dist. NY, has also introduced H. R. 331, to prohibit foreign assistance to Russia unless certain requirements relating to Russian intelligence activities, relations between Russia and certain countries, Russian arms control policy, and therefore of the Russian economy are met. One of the provisions includes: Russian military forces in the Kaliningrad region of Russia are respecting the sovereign territory of Lithuania and other neighboring countries, and such forces are not offensively postured against any other country".

Nedelsdami kontaktuokime savo kongreso atstovus, nes tiek mūsų, tiek kongreso atstovo balsas - tai vienas iš efektyviausių demokratinės sistemos ginklų.

Stasio Butkaus
šaulių kuopos
žinutė

Lietuvos Šaulių Sąjungos Išeivijoje Stasio Butkaus kuopa, Detroit, MI, skelbia 14-18 metų jaunimui rašinių konkursą. Rašinio tema - "Atgimusi Lietuva," "Lietuva - Tėvynė mūsų" arba "Tarp dviejų kultūrų" - pasirenka pats jaunuolis(-ė). Rašinys turi tilpti į du mašinraščius. Rašoma vieno lapo pusė. Rašiniai turi būti pasirašyti slapyvardžiu, tuo tarpu pridėjame, užklijuotame vokelyje būtina įdėti įrašytą autorius vardą, pavardę ir adresą. Siųsti iki rugsėjo 1 d. adresu: Stefanija Kaunelienė, 8650 Shari Dr., Westland, MI 48185, U.S.A. Skiriamos keturios premijos: \$300, \$100, ir dvi po \$50.

Vertinimo komisiją sudaro: Stefanija Kaunelienė, Danutė Petronienė ir Regina Juškaitė. Konkursą rezultatai bus paskelbti "Trimite" ir kitoje išeivijos spaudoje.

Paremdami lietuvišką
spaudą,
Jūs remiate lietuvių
Amerikoje.

atlanta IE, Inc.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

APRIL 1997
SCHEDULE

MCH 27 THUR	NEWARK, NJ	11 - 12 NOON
MCH 28 SAT	BROOKLYN, NY	12 - 1 PM
APR 1 TUES	NEW BRITAIN, CT	11 - 12 NOON
APR 1 TUES	NEW HAVEN, CT	2 - 3 PM
APR 1 TUES	WATERBURY, CT	4 - 5 PM
APR 3 THURS	KEARNY, NJ	11 - 12 NOON
APR 3 THURS	PATERSON, NJ	1 - 2 PM
APR 4 FRI	PHILA, PA	11 - 12 NOON
APR 4 FRI	BALTIMORE, MD	4 - 5 PM
APR 8 TUES	PUTNAM, CT	11 - 12 NOON
APR 10 THURS	NEWARK, NJ	11 - 12 NOON
APR 12 SAT	BROOKLYN, NY	12 - 1 PM
APR 15 TUES	NEW BRITAIN, CT	11 - 12 NOON
APR 15 TUES	NEW HAVEN, CT	2 - 3 PM
APR 15 TUES	WATERBURY, CT	4 - 5 PM
APR 17 THURS	KEARNY, NJ	11 - 12 NOON
APR 17 THURS	PATERSON, NJ	1 - 2 PM
APR 18 FRI	PHILA, PA	11 - 12 PM
APR 24 THURS	NEWARK, NJ	11 - 12 NOON

JAV LB apygardos
1997 m.
suvažiavimas

Suvažiavimas įvyks š. m. balandžio 26-27 dienomis Sunny Hills, FL. Suvažiavimą globoja JAV LB Sunny Hills Apylinkė, vadovaujama Apylinkės valdybos pirmininkės Laimos Savaitienės.

Suvažiavimo darbotvarkė ir visa kita informacija bus paskelbta vėliau.

JAV LB Floridos Apygardos
valdyba

Užsisakydami

DARBININKĄ

Jūs remiate lietuvių
Amerikoje

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77 - 01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$490 r.t.

One way to Vilnius \$320

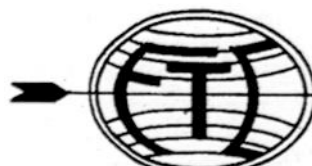
FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

MES SIŪLOME
PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ
IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS
AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

Pirmosios pavasarinės puokštės.

V. Kapočiaus nuotr.

E. ZINGERIS ATSAIKO LIETUVOS ŽYDŲ BENDRUOMENĖS GARBĖS PIRMININKO VARDŲ

(atkelta iš 1 psl.)

E. Zingeris apgailestauja, "kad pasaulietinės Lietuvos žydų bendruomenės vadovybė nepasiruošė dėl judaizmo palikimo priklausomybės". Parlamentaro vertinimu, šis palikimas "priklauso Europai ir Lietuvai joje".

"Tik sujungę atsisavusios žydų visuomenės veiklą su jos didin-ga praeitimi, Lietuvos žydai gali tapti ženkliu modernios Europos kontekste. Jokia kita veikla negali šio kultūros prioriteto nustelbti", teigiama E. Zingerio pareiškime.

BNS

Kovo 7 d. DARBININKE, p. 1, prie Elono Vaisnienės straipsnio "Ella atgaivina veiklą" atspausdintoje nuotraukoje ne visai tiksliai buvo nurodyti asmenys. **Turėtų būti:** pirmoje eilėje iš kairės į dešinę - Ylo Anson, Pasaulio Estų Bendruomenės pirmininkas, Elona Vaisnienė, PLB visuomeninių reikalų patariamojo komiteto narė, Vaira Paegle, Pasaulio Latvių Bendruomenės pirmininkė, Barbara Kennelly, Kongreso narė iš Connecticut, Ilvi J. Cannon, ELLA pirmininkė, Algimantas Gureckas, buvęs Lietuvos misijos prie JT patarėjas ir Lietuvos ambasados Washingtone patarėjas; antroje eilėje - Valdis Vinkels, JAV Latvių Bendruomenės vicepirmininkas visuomeniniams reikalams.

Nepriklausomybės šventė Worcesteryje, MA

Lietuvos valstybės įkūrimo 746 metų, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 79 metų ir antrojo atkūrimo septynerių metų sukakčių minėjimas, rengtas Worcesterio Lietuvių organizacijų tarybos, buvo atšvestas vasario 16 diena.

Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje 10 val. ryto už Lietuvą ir visus žuvusius dėl jos laisvės šv. Mišias koncelebravo vietos vyskupas Daniel Reilly, kartu su juo parapijos administratorius kun. Antanas Nockūnas, MIC, parapijos asistentas kun. Jonas Petrauskas, MIC, kuris pasakė ir pamokslą, kuriame iškėlė tolimesnę praeitį didingą lietuvių tautos istoriją ir atvedė iki 1991 m. sausio 13-osios. Po mišių kalbėjo vyskupas Daniel Reilly, iškeldamas lietuvių tautos herojiškumą per 50 metų sovietų okupacijos.

Pasigėrėtinai giedojo parapijos choras vadovaujamas vargonininkės Onos Valinskienės. Dalyvavo miesto burmistras Raymond Mariano, Lietuvos Respublikos konsulas Arnoldas Milukas su šeima iš New Yorko. Organizacijos su vėliavomis. Ne tik abiejų lietuvių parapijų, bet ir iš aplinkinių vietovių atvykę lietuviai.

Po Mišių sugiedoti Amerikos

ir Lietuvos himnai, ir dalyviai persikėlė į parapijos salę pabendrauti su mūsų mielu vyskupu. Maironio Parko didžiojoje salėje 3 val. popiet toliau vyko svarbiųjų sukakčių minėjimas. Jį pradėjo organizacijų tarybos pirm. Petras Molis, lietuvių ir anglų kalbomis pasveikino susirinkusius, priminė švenčiamas sukaktis.

Sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Giliai išmąstytą patriotinę invokaciją sukalbėjo Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Alfonsas Volungis. Susikau-pimo minute pagerbti visi žuvusieji dėl Lietuvos laisvės. Programai vadovavo organizacijų tarybos vicepirm. Romas Jakubauskas. Jis išvardijo garbės svečius, tarp kurių buvo abudu šv. Kazimiero parapijos kunigai. Programos vedėjas perskaitė Massachusetts valstijos gubernatoriaus William Weld atsiųstą proklamaciją. Proklamacija skelbė, kad Vasario 16-toji yra Lietuvos Nepriklausomybės diena Massachusetts valstijoje.

Miesto burmistro Raymond Mariano paskelbtą ir atsiųstą proklamaciją (jam negalint dalyvauti) perskaitė organizacijų tarybos sekr. Danutė Marcinkevičiūtė. Proklamacija skelbė, kad

Dailininkui V. K. Jonynui 90 metų

Paulius Jurkus

Koks ilgas ir kūrybingas gyvenimo kelias!

Didžiojo New Yorko artumojė, Queens Village, gyvena dailininkas Vytautas Kazimieras Jonynas, kuris kovo 16 paminėjo savo 90-tąjį gimtadienį. Koks turiningas jo gyvenimo kelias! Kiek kūrinių sukurta, kiek jų palikta įvairiuose kraštuose! Jis reikšėsi bent keliose meno srityse - jo grafika tiesiog skambėjo grakščiom linijom, kupina realizmo ir estetinio pakilumo; jo vitražai žėrė žėrėjo švytinčiom spalvom, kupini drąsių grafinių linijų, pasižymėję geru piešiniu; jo dekoruotos bažnyčios su originaliu interjeru, tokios jaukios ir darnios, stulbinančios menininko išradimumu; kur akvarelių drąsa, tapybos darbai; kur tas visas entuziazmas, skirtas menui; o kur dar jo organizacinis talentas?!

Tai nuostabus menininkas, švytintis dailės brangusis akmuo. Tai nuolatinis vėjas, judėjęs ir stebėjęs meno pasaulį.

Jam - 90 metų. Ar mes turime tiek sveikinimų, kiek jis sukūrė darbų? Tikriausiai - ne. Jo gyvenimo nueitą kelią liudija palikta kūryba Lietuvoje, Vokietijoje, Jungtinėse Amerikos Valstijose ir kituose kraštuose, kur ji pateko parodų progai. Kiek sukurta piešinių, kiek akvarelių, aliejinių tapybos darbų! Dežiu dežės jų išvežta į Lietuvą, į Druskininkus, kur įkurtas jo muziejus. Kiek vitražų žiūrovus stebina savo spalvingumu, savo kompozicine drąsa! Jie čia švyti įvairiose šventovėse, liudydami, kad praėjo žmogus kūrybas, lietuvis, nuostabus žmogus.

Liudys jį ir skulptūros kelių miestų aikštėse, ir nustebe žiūrovas klaus, kokia kalba jis kalba į mus. Jis kalba meno kalba, o ta kalba ateina iš seniausios gyvos lietuvių kalbos, kuri kaip bran-

Kavinėje - prabėgę šimtmečiai

(atkelta iš 2 psl.)

senamiestyje, sako menotyrininkas Stasys Latonas. Atliekant istorinius architektūros ir polichrominius šio pastato tyrimus, jo interjere aptikti trys XIX amžiaus pradžios įvairaus dydžio spalvotos dekoratyvinės tapybos darbai.

Kavinės interjerą puošia ir dar senesnių laikų atodanga - XVI-XVII amžių medinių lubų fragmentas. Visa tai, pasak menotyrininko Stasio Latono, turi didelę istorinę vertę - sugrąžina mums jau beveik visai pradinę senosios miesto kultūros dalelę, leidžia pajusti čia gyvenusių amatininkų estetinę aplinką.

ELTA

Vasario 16-toji yra Lietuvos Nepriklausomybės diena Worcesteryje. Prie miesto rotušės visą savaitę plėvesavo Lietuvos vėliava.

Pagrindinis kalbėtojas buvo Lietuvos Respublikos konsulas Arnoldas Milukas. Jis kalbėjo apie dabartinius Lietuvos reikalus, supažindino su konsulo darbais.

Meninė programos dalį atliko šv. Kazimiero parapijos choras. Buvo renkamos ir aukos. Minėjimas baigtas giesme "Marija, Marija". Po minėjimo svečius ir visus dalyvius skautės vaišino kavute ir užkandėliais.

Minėjamą rengė Worcesterio Lietuvių organizacijų taryba. Didžiausią renginio darbų dalį atliko tarybos valdyba: pirm. Petras Molis, vicepirm. Romas Jakubauskas, sekr. Danutė Marcinkevičiūtė, išd. Algis Glodas ir narys Arvydas Klimas.

J. M.

giausias briliantas puošia Europą.

Toks tat mūsų sukaktuvinin-kas: ir labai jaunas savo kūryba, ir jau 90-ties metų; stovėdamas prie lango, žiūri, kaip pamažu vėjas atneša baltas snaiges, atneša prisiminimus...

Iš dainuojančio Džukijos krašto

Kilnisis maestro gimė 1907 metų kovo 16 dieną, Ūdrijos vieniemyje, Alytaus apskrityje. Savo laiko džuku, tos dainuojančios, legendų šalies žmogumi, nors dainavo jis kiek kitaip - savo kūryba, visus stebindamas, sukurdamas naujas legendas.

Toks tat yra šis maestro džukas! Vienu šonu jis glaudžiasi ir prie Suvalkijos, ir ten jaučiasi lyg savas.

Kauno meno mokykloje mokėsi 1923-1929 m., studijavo grafiką. Toliau grafiką, medžio skulptūrą ir vidaus dekoravimą studijavo Paryžiuje bent dviejuose mokyklose, 1931-1935 m.

Grižęs į Lietuvą, 1935-1940 Kauno meno mokykloje dėstė grafiką ir skulptūrą. Tada Kauno meno mokykla buvo reformuota - įkurtas Taikomosios dailės institutas. Jos direktoriumi 1941-1944 m. ir buvo V. K. Jonynas.

Karo audros 1944 m. vasarą išbėgė iš Lietuvos į Vokietiją. Ten po karo pasireiškė jo plati organizacinė veikla. Pradžioje buvo vienas iš Hanau pabėgėlių stovyklos organizatorių ir vadovų. Tai buvo amerikiečių zona. Jis gi, baigęs mokslus Prancūzijoje, kalbėjo prancūziškai, tad ir persikėlė į prancūzų zoną, į pietinę Vokietiją. Čia vėl griebėsi organizavimo: 1946 m. Freiburge suorganizavo Taikomosios dailės institutą, kuriame mokėsi pabaltiečiai studentai ir kur profesoriavo eilė lietuvių. Jam jis sėkmingai vadovavo. Institutas veikė iki 1950 m., kuomet buvo uždarytas dėl padidėjusios emigracijos. Dail. V. K. Jonynas, trum-

BBC STOTIS SIEKS DAUGIAU KLAUSYTOJŲ LIETUVOJE

(atkelta iš 1 psl.)

pradžios BBC (British Broadcasting Corporation) Pasaulio tarnybos laidos ištisą parą dabar girdimos tik Vilniuje.

Priešingai negu "Laisvosios Europos" ir "Amerikos balso" radijo stotys, BBC nerengia laidų lietuvių kalba. "Mes neturime pinigų kurti laidas visomis kalbomis, tačiau šiuo metu, kai Lietuva vėl įsijungia į Vidurio Europą, galbūt nėra prasmės rengti laidas lietuvių kalba - vietoj jų geriau retransliuoti mokomąsias programas, kurios padeda ugdyti anglų kalbos įgūdžius", - sakė BBC vadovas Europai A. Taussig.

Lietuvoje BBC pradėta retransliuoti vėliau negu kitose Baltijos valstybėse. Latvijoje šios radijo stoties laidos ištisą parą girdimos jau maždaug penkerius metus. Tuo tarpu Estijoje BBC Pasaulio tarnybos programa kuris laikas girdima apie 5-6 valandas per parą.

ELTA

Garsų lošėjų miestą visada gaubia šviesa

(atkelta iš 5 psl.)

nomus užsiėmimus - nuo padavėjo iki teniso mokytojo, nuolat tvirtina: Las Vegas - šventė suaugusiems visą parą! Čia yra žmoniu, kurie per naktį iššvaisto 500 tūkstančių dolerių", - sakė A. Agassi.

TIK DARBININKE

Jūs galite rasti naujausių žinių iš Lietuvos ir viso pasaulio.

pai sustojęs Mainze, 1951 m. atvyko į Jungtines Amerikos Valstijas ir apsigyveno New Yorke.

Čia jis meno dalykus dėstė Caton Rose meno institute, o nuo 1956 m. Fordhamo universitete.

Amerikoje jis išvystė didelę ir plačią meninę veiklą, kuri buvo jo kūrybinės veiklos tąsa.

Pirmoji kūryba - liaudies meno stiliumi

Jau Kauno meno mokykloje jis buvo pradėjęs reikštis kaip grafikas. Jo pieštų vinječių, užsklandų buvo moksleiviams skirtame žurnale "Šviesos keliais", kurį leido Švietimo ministerija. Vytauto Didžiojo metais (1930) laimėjo plakatų konkursą.

Tuo laiku lietuviškame meno gyvenime pasireiškė Ars meno grupės sąjūdis, kuris skatino domėtis lietuvių liaudies menu ir jį sujungti su moderniojo meno laimėjimais. Idėja nebuvo nauja. Taip kalbėjo ir M. K. Čiurlionis apie 1908 metus.

Tai jaudino jaunąją grafiką V. K. Jonyną. Jis sukūrė daug grafiškos kūrinių lietuviška tematika, iš senosios liaudies grafikos paimdams kai kurias formas sąvėbės. Tokie kūriniai buvo: Pie-mėnėlis, Pasaka, Nuėmimas nuo kryžiaus, Šv. Pranciškus, Šv. Kazimieras. Tačiau dailininkas vien tuo neapsiribojo, jis žengė toliau kūrybinio ieškojimo keliu, stengdamasis atrasti savitą stilių. Taip jis pasuko nauju - idealistinio, estetinio realizmo keliu, išvystydamas meistriską techniką.

Pradėjo Donelaičio "Metais"

Tuo metu prof. Juozas Ambrazavičius (vėliau pasivadinęs Brazaičiu; čia, Amerikoje, apie 20 metų buvęs "Darbininko" redaktoriumi), gavęs Švietimo Ministerijos sutikimą ir paramą, organizavo Donelaičio "Metų" renesansą - grįžimą į lietuvių literatūrą. Surengdamas "Metus", jis parengė naują laidą, kurią iliustruoti pakvietė jauną dailininką V. K. Jonyną.

V. K. Jonynui tas darbas patiko: su entuziazmu piešė, studijavo to meto kultūrą, aprangą, kad "Metų" įvaizdį skaitytojui dar labiau sustiprintų. Savo piešinius rodė prof. J. Brazaičiui - aptarė atskiras scenas, vaizdavimo būdą. Dailininkas dirbo labai uoliai: Keldavosi 4 val. ryte, norėdamas dirbti netrukdomas. Taip susikaupęs atliko Donelaičio "Metų" iliustracijas, kurios visos

buvo išraižytos medyje. Jos pirmiausia ir patraukė nepaprastai puikiai technika, linijų grakštumu, epochos perteikimu.

Knyga pasirodė 1940 m., sujaudindama lietuvišką visuomenę. Tai buvo puošni, išpūdinga, taip vadinama "stalinė knyga" - knyga, kurią galima pasidėti ant stalo, kad puoštų.

Su V. K. Jonyno iliustracijom knyga buvo perspausdinama keltą kartų, net ir rusų kalbos vertimas buvo jomis papuoštas.

Panašia technika dailininkas sukūrė ir atskirų kompozicijų. Tai Zapiškio bažnyčia, Petro Cvirkos "Žemės maitintojos" iliustracijos, Goethes "Jaunojo Verterio kančios" ir kt. Tai romantiškas, savitas, estetiškas ir elegantiškas pasaulis. Technika rafinuota, mirganti linijų linijomis, skambanti lyg minuetai.

Kitas žingsnis buvo Prosper Merime "Lokys", kur dailininkas išvystė dar labiau modeliuotą medžio raižymo techniką, kur linijų elegancija pasiekė aukščiausią laipsnį. Su šiuo kūriniu V. K. Jonynas pasijuto išsąkęs viską, ko reikalavo sunki medžio raižymo technika. Nuo dabar jis atsisako ornamentikos ir technikos imantrumo. Atsiranda tik kelios linijos, kurios ir sudaro nuotaiką. Piešia tušu ir plunksna.

Pašto ženklų serija

Tarp tų iliustruotų knygų reikiama įterpti nuostabią V. K. Jonyno sukurtą pašto ženklų seriją. Tai jis padarė Vokietijoje, kai gyveno prancūzų okupuotoje zonoje ir turėjo pažinčių su aukštais valdžios žmonėmis, kurie jam užsakė šiai zonai sukurti pašto ženklų seriją.

Maestro sukūrė 34 pašto ženklus, kurie savo estetika glaudžiasi prie to paties pasaulio, kuris dominuoja knygų iliustracijose. Ženkli vaizduoja vokiečių romantiką, jos kūrėjus. Jų veidai ir dominuoja ženkluose, prie jų pridėdama kas nors charakteringo iš jo gyvenimo epochos.

Ženkli patraukė visų dėmesį, išsiskirdami iš kitų, anksčiau sukurtų pašto ženklų. Jie dvelkė kilnumu ir ilgesiu. Tai buvo lietuvių dailininko dovana tai Vokietijai, kuri priglaudė karo pabėgėlius ir kuri pati daug vargo karo metu.

Meninė veikla Amerikoje

Šiame krašte jis buvo labai kūrybingas. Prie knygų grafikos sustodavo tik retkarčiais, nes paklausa buvo maža. Dailininkas prisitaikė prie sąlygų ir išvystė gausią vitražinę kūrybą ir vidaus

(nukelta į 8 psl.)

A. † A.

MARIJAI NOREIKIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos brolių Joną Bortkevičių, jo žmoną Arianę bei kitus artimuosius.

E. ir K. Šeštakai

A. † A.

MARIJAI NOREIKIENEI

mirus, jos vyrą Leoną, dukterį Rūtą su šeima, brolių Joną Bortkevičių su žmona ir visus kitus artimuosius jų didžiojo sielvarto metu nuoširdžiai užjaučiame.

Dičpinigaičių šeimos ir Halina

A. † A.

JUOZUI RANTELIUI

mirus, liūdesio valandoje reiškiamė gilią užuojautą v. s. Birutei Banaitienei, jos šeimai ir visiems artimiesiems. Tegul ilsisi jis amžinoje ramybėje!

New Yorko skautai, skautės ir tėveliai

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: 103517,1071@compuserve.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Ateinantis sekmadienis - kovo 23 d. - **yra Kančios (Verbu)** sekmadienis. Su šia diena Katalikų Bažnyčioje prasideda didžioji savaitė, kuri baigiasi Kristaus Prisikėlimo švente - Velykomis - kovo 30 d.

Didįjį penktadienį visi katalikai, sulaukę 14 metų amžiaus, privalo susilaikyti nuo mėsos valgymo. O tikintieji, nuo 18 iki 59 metų, dar privalo pasninkauti, t. y. valgyti tik tris kartus per dieną, socialiai privalant tik vieną kartą, kitus du kartus tik lengvai užvalgant.

Apraišymo par. bažnyčioje didžiosios savaitės ir Velykų pamaldos vyks šia tvarka: Verbų sekmadienį verbos bus iškilmingai švenčiamos 11 val. prieš mišias bažnyčios priangyje. Su procesija einama prie altoriaus. Per mišias bus skaitomas Kančios aprašymas. Did. ketvirtadienį, did. penktadienį ir did. šeštadienį toms dienoms skirtos ypatingos pamaldos vyks 7 val. vakare. Išpažinčių bus klausoma prieš ir po pamaldų. Velykų rytą, kovo 30 d., Prisikėlimo pamaldos bus 7 val. ryto.

Vilniaus Aušros Vartų parapijos Manhattan, NY, Prisikėlimo mišios bus Velykų rytą, kovo 30 d., 9 val. ryto. Po mišių parapijos salėje vyks velykinis pobūvis.

Verbų sekmadienį, kovo 23 d., Lietuvių Katalikų Moterų Kultūros draugija užprašė šv. Mišias Apraišymo par. bažnyčioje (11 val.) už mirusius ir sergančius draugijos narius. Po mišių - pabendravimas parapijos salėje prie kavutės. Visos narės prašomos dalyvauti.

Arbit Blato, žymaus dailininko, paroda vyksta Beacon Hall Fine Arts galerijoje, 980 Madison Ave., Manhattane, kovo 10 - balandžio 19 d. A. Blatas yra gimęs ir augęs Kaune, į Ameriką atvykęs prieš antrąjį pas. karą.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Yorko Klubas

kviečia visus atsilankyti į

Tradicinę Atvelykio Popietę

1997 m. balandžio 6 d., sekmadienį,
3 val. popiet

Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY

Programoje: **Meninė dalis**

Vaišės - Atvelykio stalas

Įėjimas - 15 dol.

Skelbiamas "Darbininko" konkursas

"Darbininko" laikraštis skelbia atvirą, ugdantį krikščioniškus idealus konkursą "Ko tikėjosi iš Lietuvos Bažnyčios ir ką aš galiu duoti jai?"

Straipsnio ilgis nuo dvylikos iki penkiolikos dviguba interlinija mašinėle rašytų puslapių.

Konkurso laureatams skiriamos šios premijos:

I premija - 300 dol.,

II premija - 200 dol.,

III premija - 100 dol.

Straipsniai turi būti gauti iki kovo 30 d. (pagal pašto antspaudą datą ant voko).

Kūriniai siunčiami konkursui įprasta tvarka, pasirašomi slapyvardžiu. Pridedamas uždaras vokas, pasirašytas slapyvardžiu, o jo viduje yra autoriaus tikroji pavardė, vardas, adresas, telefonas ir autoriaus pastaba: "Leidžiu savo kūrinį išspausdinti DARBININKE".

Vertinimo komisija rankraščių konkurso dalyviams negrąžina. Siųsti šiuo adresu:

"Darbininko" novelės arba straipsnio konkursas

341 Highland Blvd.

Brooklyn, NY 11207

Dailininkui V. K. Jonynui 90 metų

Dailininkas Vytautas Kazimieras Jonynas

Vytauto Maželio nuotr.

(atkelta iš 7 psl.)

dekoravimą. Tuo visu menu jis pateko į amerikiečių visuomenę. Vitražus jis kūrė ir lietuviams, ir amerikiečiams. Vidaus dekoravimas atliko daugiausia lietuviams.

Su vienu amerikiečiu jis buvo įkūręs bažnytinio meno studiją ir atliko daug įvairiausių užsakyimų. Čia dail. V. K. Jonynas parodė savo didelį išradingumą, surado būdą kaip sukurti reljefines skulptūras. Vitražus organizavo su drąsiu polėkiu, lyg jie būtų jo akvarelės ar tapybos kūriniai. V. K. Jonyno vitražai dominuoja geras piešinys, tvirtų linijų ritmas, puikus suderintų ir žerintų spalvų žaidimas.

Į vitražus įvedė daug lietuviško elemento, tuo statomas šventovės priartinamas prie lietuvių dvasios pasaulio.

Kaip vidaus dekoratorius, pla-

čiai naudojo savo skulptūrinius sugebėjimus. Su kokia fantazija kūrė modernius altorius, didelius reljefus ant sienų, kaip organizavo Kryžiaus kelių stotis (stacijas). Bažnyčių vidų tiesiog atnaujino, sukūrė naują modernų religinį meną.

Toks architektūros šedevras yra Kennebunkporto pranciškonų vienuolyno koplyčia, kurios visą interjerą sukūrė šis dailininkas. Suolai, žvakidės, varpeliai, net ir kilimai padaryti pagal jo planus ir piešinius. Kiekvieną lankytoją tai nustebina ir pradžiugina. Koks skonis, kaip jis išlaikytas!

New Yorke V. K. Jonyno dekoruota Viešpaties Atsimainymo bažnyčia Maspeth. Jo vitražai, skulptūros, ornamentika.

Vatikane, Šv. Petro bazilikoje jis sukūrė Lietuvos koplyčią, panaudodamas modernias medžia-

gas ir modernų piešinį. Worcesteryje jis Šv. Kazimiero bažnyčia taip sumodernino, kad ji atrodo lyg neseniai pastatyta.

Kai New Yorke vyko pasaulinė paroda, jis prisidėjo ir prie Vatikano paviljono dekoravimo, sukūrė altoriui tabernakulį, monstranciją ir paviljono viršūnės kryžių. Ir visur jis buvo originalus, kalbėjo savo kalba.

O kur dar akvarelės, litografijos kūriniai! Nesvetima jam buvo ir modernioji skulptūra. Kiek daug piešinių būdavo jo studijų stalčiuose. Kartą teko matyti, kaip jis piešė savo studijoje. Ant sienos buvo prikaltas didelis popieriaus lapas, kokiu 8 pėdų aukščio. Maestro prie ilgos lazdos buvo pritvirtinęs piešiamąją angli. Lyg koks dirigentas jis iškėlė savo lazda, apžvelgė popieriaus plotą ir mostelėjo. Linija po linijos tiesėsi ant popieriaus. Ir tokios švarios, tokios tikslios! Veidas, liemuo, rankos - apmattas naujam užsakymui.

V. K. Jonynas yra iš tų žmonių, kuris mokėjo panaudoti savo talentus, mokėjo organizuoti savo kūrinių išvystymą bet kokia technika ir sugebėjo savo kūrybą kuo plačiausiai skleisti. Savo gražią iškalbą jis neretai panaudodavo kūrybinėms savybėms atskleisti.

Todėl jo nueitas gyvenimo kelias, jo 90 metų, liko papuoštas daugybe kūrinių. Nuo Dzūkijos, per Kauną, per Vokietijos miestus, per Paryžių ir per Amerikos platybes liko jo iškalbūs kūriniai, kurie visada paliudys, kad čia gyveno didis dailininkas, didis maestro.

Sveikiname jį šalia jo skulptūrų didingumo, šalia vitražų žėrėjimo, šalia knygu, kuriose tokia puiki grafika!

Dėkojame už tą didelę kūrybą, kuri praturtino mūsų tautą. Dėkojame ir už tai, kad visada pasilikote mūsų tarpe.

Didelė ir graži Jūsų sukaktis. Tegū ir Jūsų dienos būna kupinos ramybės ir šviesos, primenantios nuveiktus darbus.

Knygos - geriausia dovana

Lietuvių - anglų kalbų žodynas. B. Piesarskas, B. Svecevičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol. + 1 dol. persiuntimui.

Anglų - lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol. + 1 dol. p.

Lithuanian Cookery. Autorė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993 m. išleista 5-ji laida šios populiariausios lietuviškų valgių virimo knygos anglų kalba. Kas norite pagilinti savo virimo žinias, - rasite labai daug populiarių lietuviškų valgių gaminimo receptų. Labai tinkama dovana lietuviškai nekalbantiems. Kaina 15 dol. Persiuntimas - \$1.50.

"Lithuania 700 Years", angliškai parašyta knyga yra geriausia dovana Jūsų amerikiečiams

draugams. Ji supažindina su Lietuvos senove, jos spalvinga istorija, nepriklausomybės laikotarpiu, okupacijomis ir rezistencija. Tai garsių lietuvių istorikų ir politikų straipsnių rinkinys. Knygą redagavo dr. Albertas Gerutis. Į anglų kalbą vertė Algirdas Budreckis. 456 psl. Kaina 25 dol., įskaitant persiuntimą.

"Tautos sukilimas 1941", pirmoji dalis "Be šūvio". Autorius Pilypas Narutis, pats organizavęs sukilimą, aprašo savo kartos pastangas aršioje lietuvių tautos kovoje su okupantais atgauti laisvę. Apima laikotarpį nuo 1940 m. iki 1941 m. birželio 23 d. Knyga turi 404 psl., puikiai išleista. Spalvotas viršelis - A. Sutkuvienės. Kaina 17 dol. Persiuntimas 1.50 dol.

"Vidurnakčio sargyboje" II.

JAV KONSERVATORIAI ŽAVISI ESTIJOS EKONOMIKA

(atkelta iš 1 psl.)

laikais nevykusiai pastatyto vandentiekio, dujotiekio ir elektrinės išlaikymas reikalauja vis didesnių išlaidų. Nepaisant viso to, ir paviršutiniškas turistai pamatys, kad Estija yra viena labiausiai pasiturinčių Vidurio Europos šalių, o ne buvusi sovietinė respublika.

Todėl žurnalistui Estija yra puikus "klasikinės ekonomikos" pavyzdys. (Taip vadinama ekonominės veiklos laisvė paremta ūkinė teorija ir praktika, radikaliai apribojanti vyriausybės ūkinį vaidmenį.)

Už visa tai, rašo Sikorski, estai turi dėkoti Rusijai. Kadangi Maskva mėgino kolonizuoti Estiją,

socializmas estams tapo svetima ideologija. Estijos komunistų partija susidėjo daugiausia iš rusų, kurie užėmė svarbiausius postus. Sovietinei valdžiai sugriuvus, iš estų pusės nebuvo politinio spaudimo išsaugoti buvusios santvarkos dalis.

Savaitraštį "National Review" leidžia "klasikinei ekonomikai" palankūs konservatoriai intelektualai. JAV visuomenėje ši sistema dar neturi daug pasekėjų - per praėjusius prezidento rinkimus "vienodų mokesčių" idėja propagavusieji kandidatai Steve Forbes ir Dick Gebhardt greitai iškrito iš lenktynių.

Laisvosios Europos radijas

SKELBIMAI

Moteries siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. (516) 377-1401. (sk.)

Moteries iš Lietuvos ieško darbo šeimose. Kalba tik lietuviškai. Skambinti (718) 235-9531. (sk.)

Įnuomojamas kambarys vienam ar dviem asmenims. Artu gero susisiekimo, netoli paroduotųjų. Skambinti (718) 235-9531. (sk.)

Lietuviškos Skantijos išsami knyga apie 1945 - 1985 m. veiklą jau atspausdinta ir platinama. New Yorko apylinkėje knyga platina v.s. Vida Jankauskienė. Užsakymus galima pareikšti ir telefonu, skambinant (718) 849-2260 vakarais ir savaitgaliais, arba rašant: 84-14 89th St. Woodhaven, NY 11421. Knygos kaina 30 dol. (sk.)

X-sios Lietuvių Tautinių Šokių Šventės vaizdajuostė galima įsigyti per Lietuvių Tautinių Šokių Institutą. Vaizdajuostės kaina 20 dol. su persiuntimu. Užsakymus siųsti: R. Plučiūnė, 1927 West Blvd., Racine, WI 53403. Čekius išrašyti: Lithuanian Folk Dance Institute. (sk.)

Ieškome muzikanto pagroti gegužinėje. Skambinti vakarais tel. Ramutei - (718) 749-1381 arba Vidai - (718) 849-2260. Gegužinė įvyks š. m. birželio 1 d. Kultūros Židinyje, ją rengia LB Great Neck, Versmės ir Queens apylinkės. (sk.)

Jei kas turėtų anglų ar lietuvių kalbą knygų, kurių jau nebereikia, skambinkite tel. (718) 348-4709. (sk.)

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Renata Gobienė, Portland, OR - 10 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrove, siuntinius vėl priims **kovo 29 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 288-5133.

ATLANTOS atstovas New Yorke yra **Ramūnas**, skambinkite minėtu telefonu ir susitarkite. Jis mielai paims Jūsų siuntinius iš namų.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovas siuntinius vėl priims Brooklyne, Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, **kovo 22 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 4 val. popiet.

Brooklyne mūsų atstovas yra **Algis Jankauskas**, tel. (718) 849-2260. Jis paims siuntinius iš namų.

Ūkininkas iš Lietuvos domisi Amerikos žemės ūkio pažangia patirtimi ir galimybėmis įsigyti naudotos žemės ūkio technikos bei produkcijos perdirbimo įrengimų. Kreiptis į Rimą. Telef. Lietuvoje: 370-47-52151; Faksas: 370-47-51735; E-mail adresas: Giedra@pub.osf.lt.

Šiandien DARBININKĄ
užsisakę,
kitą savaitę turėsite jį
namuose!
Tel: 827-1351

Romualdas Kisielius

ŽAIZDOS ŠIRDYJE

Išėjo nauja poeto **Romualdo Kisieliiaus** eilėraščių knyga **"Žaizdos širdyje"**. Išleido 1997 m. "Aistėjos" leidykla Vilniuje. Knygos kaina 5 dol. su persiuntimu. Knygą Amerikoje galima gauti pas autorių rašant:

Mr. R. Kisielius
36 Kenbury Rd.
Somerville, NJ 08876